ԺԳ. ՏԱՐԻ 3579 (Ն. Տ.) 30 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 1896 18 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 1896 15 ՇԱՊԱՆ 1313 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ

20 ՓԱՐԱ.

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՑԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ՏՆ. ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Գալաթա, Կ. Պոլիս

درعليه‌ده غلطه‌ده آره‌وُلك غزته‌سى اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
Քաղաքական եւ Ազգային

20 ՓԱՐԱ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար	Տարեկան	[illegible]	150
» »	Վեցամսեայ	» »	75
» »	Եռամսեայ	» »	40
Օտար երկիրներէ	Տարեկան	Ֆրանք	56
» »	Վեցամսեայ	»	28
Ընտիր թուղթի վրայ մասնաւոր տպագր.	Տարեկան	Օսմ. Ոսկի	2
Գաւառաց թղթատարի ծախքի [illegible]		Ղրուշ	50

Խմբագրութեան ուղղուած նամակ կամ այլ գրութիւն ետ չի տրուիր:

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

[illegible]
Schiff, Srpek & Comp. à Vienne (Autriche)

ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ ՅՈԲԵԼԵԱՆ ՄԸ

Աշխատակից մը, անցեալ օրը, զգայուն շեշտերով գծեց Բեստալոցցիի կեանքին ու գործերուն ընդհանուր գիծերը, անոր ծննդեան 150ամեայ յոբելեանին առթիւ զոր յունուար 12ին տօնեց ուսուցչական աշխարհը Ժընէվի մէջ. Մասնաւորապէս, արժանաւոր հանդէսներ կատարեցին այդ մեծ մարդասէրին ու մանկավարժին ի յիշատակ: Դպրոցական ամեն յարկերու տակ աշակերտներն համախմբուելով, երգեր երգեցին ու ճառեր արտասանեցին. կենսագրական պատկերազարդ տետրակ մը բաշխուեցաւ անոնց, որպէս զի ճանչնան իրենց նախակրթութեան ճանբուն հայրը: Քաղաքակիրթ աշխարհի ամեն կողմը, ուր որ մանկավարժական գրականութիւնը մուտ գտած է, նոր և յառաջդէմ սկզբունքները պէտք է ունենան այդ գիտակցութիւնը: Ռուսոյի և Բեստալոցցիի շնորհիւ է որ խրատգիտութիւնը մուտ գտած ու ծաւալած է, և ինչ որ բառերով կը բացատրուէր առաջ հիմակ իրապէս ցոյց կը տրուի: Մեր կրթական համեստ շրջանակին մէջ իսկ, ճշմարիտ հաճոյքով մը կը տեսնենք երկու սեռի պզտիկ տղաքներուն ձեռքը նկարներ, զանազան առարկաներ որոնք յօրինուած են գիրքերուն, որոնցմէ բան մը չի պիտի հասկնային իրենց մատաղ հասակին մէջ: Ու պիտի աւելցնենք, այդ գրութեան բարեբեր ներգործութեան շնորհիւ է որ տակաւ առ տակաւ կ'անհետանան ծաղկոց անուններն տակ ծածկուող խամրոցներն, ինչպէս գրեթէ անհետացան վարպետտատաներու տխմար հաստատութիւնները:

Ռուսոյի պէս Բեստալոցցի ալ իրեն հիմ բռնեց բնութիւնը զննել, և փոխանակ անօգ դասերով աշակերտին յիշողութիւնը յոգնեցնելու, մարզել զայն մտածել գիտնալու և պարզ ու բնական հետեւութիւններ հանելու իր շուրջը տեսածներէն: Հին դրութիւնով, երբ երիտասարդութեան ու չափահասութեան տարիքը հասնէին, տարտամ և կիսատ ծանօթութիւններու շարք մը միայն մնացած կ'ըլլար. այսօր, տղայ մը որ նոր մեթոտով կրթուած է, մտաւորական պաշարով մը կը թեւակոխէ կեանքի ասպարէզին մէջ և բանաւոր կերպով խորհիլ ու տրամաբանել կը գիտնայ:

Բեստալոցցի իր երիտասարդութեան առաջին տարիները նուիրեց երկրագործական ուսմունքներու. երեսուն տարեկան հասակին մէջ, կը փորձէր գործնականի վերածել իր տեսական ուսումնասիրութիւններն և երկրագործութեան շնորհիւ բարձրացնել աղքատ, դժբաղդ մանուկներուն բարոյական ու մտաւորական մակարդակը: Գիրք մը հեղինակեց որուն մէջ իր տեսութիւնները կը պարզէր՝ ընտանեկան գործակցութեամբ և բնութեան հետ հաղորդակցութեամբ տրուած կրթութեան վրայ: Այս ճամբուն մէջ մարզելով ու մարզուելով, որբանոցներու և ուրիշ կրթական հաստատութիւններու մէջ վարժապետի համեստ պաշտօններ վարելէ ետք, յիսունմէկ տարեկան հասակին դաստիարակ կը դառնար դաստիարակներուն համար: 1803ին սկսաւ ազատօրէն դասախօսել իր մեթոտը, բացատրել իր ծրագիրը, որուն նպատակն էր պզտիկներուն ուղեղն ու սիրտը հաւասարապէս աշխատցնել:

Բեստալոցցի միանգամայն մեծ մարդասէր մը եղաւ, ինչպէս պատմուած է իր կենսագրութեան մէջ. Իր տարաբաղդ եղբայրներուն օգնութեան ձեռք կը կարկառէր, մանաւանդ պզտիկներուն, զանոնք բաւական կերպով պատրաստելու համար, սիրոյ և անձնուիրութեան զգացումներ ներշնչելով անոնց, ճշմարտութիւնն ու բարութիւնը ճանչցնելով, բնութեան և իրերու հետ հաղորդակցութեան մէջ դնելով:

Ժան-Ժագ Ռուսոյի Էմիլը կարդացած էր և անոր ջերմ տպաւորութեան տակ՝ ուզեց նախ իր իսկ զաւակը կրթել Ֆրանսայի փիլիսոփային քարոզած սկզբունքներովը, զորս յետոյ ընդլայնեց ու բարեփոխեց գործնական փորձերով:

Բեստալոցցիի ընտրած ասպարէզը, կեանքի ըմբռնումը ո՛ր և է նիւթական բաղդ չէին խոստանար իրեն. և ինք սիրով համակերպած էր այս կացութեան. Ահա թէ ինչպէս ալ, 1827ին կը մեռնէր ութսունըմէկ տարեկան հասակին մէջ, շատ աւելի աղքատ քան յիսուն տարի առաջ, երբ երկրագործական աշխատութիւններու սկսած էր ինք զինքը: Բայց բարոյական ժառանգութիւն մը կը թողուր, որ թանկագին էր մարդկութեան համար զոր անկեղծապէս սիրեց և որուն երջանկութեան նուիրեց իր կեանքն համակ, — մանկութեան դաստիարակութիւնն իրեն իտէալ ունենալով. Ասոր համար է որ դպրոցական աշխարհը այնքան սրտաբուխ կերպով տօնեց անոր ծննդեան 150ամեակը:

Եթէ այս օտար անձնաւորութեան յոբելեանը կը հետաքրքրէ զմեզ անոր համար որ մենք ալ, թէեւ շատ տկար ու յետամնաց կերպով, կը սկսինք օգտուիլ իր կրթական դրութենէն, միեւնոյն ատեն կուտայ մեզի, ինչպէս ուրիշ ամեն ազգերու, կենդանի օրինակ մը թէ ի՛նչ գործունէութեամբ, հոգածութեամբ պէտք է ձեռք կարկառել մանկութեան, աղքատ և որբ մանկութեան մանաւանդ: Կարեկցութեան զգացումը միացնել դաստիարակելու ձեռնհասութեան հետ, և արգելքներու ու նիւթական դժուարութիւններու առջեւ չի կասելով, առաջ տանիլ կրթական շինիչ գործը: Այս եղած է իր բարոյական ուղեգիծը, որուն համար կը մեծարուի իր յիշատակը հարիւր յիսուն տարի ետքը:

Տ.

ՍԱՄԱԹԻՈՅ ԱԶԳ. ՎԱՐԺԱՐԱՆՆԵՐԸ

Ահա այն հերքումը զոր խոստացած էինք հրատարակել ի պատասխանի Սամաթիոյ վարժարաններուն նկատմամբ նամակագրի մը Օրագրոյս 3576 թուոյն մէջ բրած գանգատներուն:

Պ. Նամակագիրը կը տեղեկագրէր զարմանալով որ երկու հայերէնի և չորս Ֆրանսերէնի ուսուցիչով շրջանաւարտ մը նախակրթարանական կարգի մը աշակերտին չափ չի կրնար խօսիլ ֆրանսերէն. Նախ պարոնը բացայայտ լեզու մը չէ գործածած. ի՞նչ ըսել է չի խօսիր. եթէ շատ չէ կը գրէ, ի՞նչ աղէկ. երկրորդ նախապատրաստական բառն ալ շատ անորոշ վիճակ մ'ունի, կ'երեւայ թէ պարոնը դպրոցական դասընթացից բաժանման վրայ գաղափար չունի:

Ահա ճշմարտութիւնը.—Հայերէն դասերը մինչեւ դասընթացքին յանձնած ենք մասնագէտ ուսուցիչներու, իսկ ֆրանսերէնը, ինչպէս գրեթէ ամեն դպրոցներու մէջ, յանձնուած է օգնական ուսուցիչներու. բարձրագոյն և լրացուցիչ դասընթացներուն մէջ է որ ֆրանսերէնի համար կոչած ենք երկու մասնագէտ ուսուցիչ, մին հայ, միւսը գաղղիացի: Միայն վերադրութիւն մ'է որ կ'ընէ Պ. Նամակագիրը. երեք տարիէ ի վեր Սամաթիոյ վարժարաններուն ընծայած շրջանաւարտները գրեթէ քիչ բացառութեամբ գոհացուցիչ քննութիւններ անցուցած են Կեդր. Ուսումնական Խորհրդին առջեւ որ բազմամամբ լաւագոյն գտած է և թէ նոյն շրջանաւարտները կրցած են ստանձնել կարեւոր պաշտօններ, զորս գոհացուցիչ կերպով կատարած են. մանաւանդ թէ ուսման հետ միացուցած են սրտի ազնուութիւն մը և քաղաքավարութիւն: Պ. Նամակագիրը կրնա՞յ տալ արդեօք այն երկսեռ ուսանողաց անունները որք խմբովին գրեթէ ամեն շաբաթ կը հրաժարին եղեր Սամաթիոյ ազգ. վարժարաններէն: Ինչո՞ւ համար մեր ազգային կարեւոր հաստատութեանց նկատմամբ (յորս կայ յոբելեան, համերաշխ և յարաճուն աշխատութիւն մը) այս տեսակ տառապէս ստայօդ տեղեկութիւններ կը տարածուին զրպարտաբար յաճախ:

Տնօրէն Դասատու
Գ. ՊԻՒՐԻՒՃԵԱՆ

Սամաթիա, 17 յունվ. 1896

ՄԱՀՈՒԱՆ ԱՌՋԵՒ

ՅԱԿՈԲ ԷՖԻԼԵԱՆ

Անոյշ երիտասարդ մ'էր Թէոդիկ, համեստ իր կեանքին մէջ, տկարուն ֆիզիքով, համբերատար [illegible] դէմ, պատկառելի և հաճելի դէմք մը, կրթական ամբողջականութեամբ ծածկուած. իր շուրջը լեցուած էր բարեկամաց սէրով մը. գտած էր նա դպրոցին մէջ աշակերտներուն առջեւ, բայց երբ կը քալէր դպրոցին ամեն, սիրով ընկնուած էր, միտքը հազարումէկ բաներ կը խորհէր, կը խորհէր ներկային վրայ, որ չէր ժպտեր իրեն, կը խորհէր այն կրթական պարտականութեանց վրայ, որուն անբաւական կ'զգար անձը, կը խորհէր [illegible] ապագային վրայ, որ կը հիւծէր զինքը, կը կռուէր սրտին կրթական հակումներուն դէմ, այդ ցաւերու ծովուն ալիքներուն, որ իրենց մէջ կ'առնէին, իրենց մէջ կը փրփրէին, և զինքը պարփակող քարերուն վրայ կը խորտակուէին: Տեսած էի զինքը երբ 20 տարի առաջ Ուսկիւտարու Ս. Խաչ Եկեղեցւոյ Ազգ. վարժարանին մէջ, ուր Ցակոբ Պատրիարքի տնօրինութեան սանթիւ կը ճառէր. երիտասարդ մ'էր նա, գեղաքուրիկ մօրուաց թելեր կը ծածկէին ծնօտը, ակնոցը աչքին վրայ, վարժարանին յառաջադէմ աշակերտներէն էր. այդ գրաբար ճառախօսը ուզեցի ճանչնալ: Ընկերներէս մին, կարծեմ Գաբամաճեան Սիմոն էֆէնտին, ըսաւ ինծ թէ Ցակոբ էֆէնտի Էֆիլեանն էր: Այդ օրէն անտեսած եմ զինքը երկար տարիներ Ս. Խաչի վարժարանին երբեմն հայկաբան, երբեմն գաղղիագէտ և երբեմն տնօրէն-դասատու, յետոյ մանկապարտէզին տեսուչ, մերթ առանձին: Օր մ'ալ իմացայ թէ Դատրգիւղ մանկապարտէզ մը բացած է, և այդ օրը [illegible] օր մ'եղած էր Էֆիլեանին համար, զի մանկապարտէզին հետ իր գոյութեան սպառնացող վէրք մ'ալ բացուած էր սրտին վրայ: Բայց նա տակաւին անվհատ, կարծես ամեն ինչ, [illegible] Ֆրէօպէլի և Բեստալոցցիի գիրքերուն վրայ, կը գրէ, կ'ուսումնասիրէ մանկավարժութիւնը, կը թարգմանէ երգեր սիրուն ոճով մը, որ բնական էր իրեն, մանկիկներ 3—7 տարեկան կը բոլորէ շուրջը, վարժուհիները կը հրահանգէ, կ'ուսուցանէ, մանկավարժութեան տաղձը կը միէ անոնց մէջ և անոնց միջոցաւ [illegible] մտքերը, հոգիները, սրտերը կը կրթէ հիմնական դաստիարակութեամբ:

Եւ երբ իր գործը յաջողութիւն կը գտնէ, հրդեհը իր բոցերը կը նետէ վարժարանին վրայ, կայրէ թուղթերը ու գիրքերը մասամբ, բայց նա չվհատիր տակաւին, Ինաթիլի և Պէշիկթաշի թաղերուն մանկապարտէզներէն կը կոչուի, սակայն չկրնար յարատեւել:

Հիւանդութիւնը հետզհետէ կը ծանրանայ, բայց մինչեւ այն ատեն մէկը՝ իր մասը չէ դրած անոր վէրքին վրայ, որ գերեզմանին գուբը պիտի բանար իր առջեւ: Ի զուր իր բարեկամները կը յորդորեն զինքը խնամ տանիլ իր սրտին ցաւին, ցոյց տալով սպառնացող վտանգին աճումը: Անոնց մանկավարժ սրտին մը ու խորին մտածում մը կ'ենթարկէր իր կեանքը, որ կեանքին ու մահուան երկու եզերաց վրայ կը դողդղար:

Ինք որ այնչափ կը ծածկէր իր չարաչար կեանքին պատմութիւնը, աղէտքը հօն, իր մէջ կը բռնկէր, իր մէջ կը մարէր. չէր ուզեր և ես իմանալ և գրել այդ քանի տարուան անձնուէր ուսուցչին, անօրէնին, մանկավարժին դառնացումը, [illegible] իր դարմանումին առջեւ:

Իմացայ թէ վերջերս բժշկութիւնը մօտենալով իրեն նորա մահուան վճիռը գրեր է միայն:

Անցեալ շաբաթ օր նամակ մը կը հասնէր իր բարեկամներէն Գարեգին էֆէնտի Գափաֆեանին, ճիշդ այն օրն, յորում նորա մահուան գոյժը կը հասնէր այդ նամակին հետ. խեղճ Էֆիլեանն էր որ կը գրէր 5 օր առաջ և հինգ օր ձեռքէ ձեռք անցնելէ յետոյ կը վերադառնար իր տունը և անոր մահուան օրը վերստին կը գրկուէր: Այդ նամակին մէջ՝ իր ամենէն տառապագին օրերուն մէջ՝ կ'ըսէր.

«Սիրելի Գափաֆեան, վերջին բարեկամութիւն մը կը խնդրեմ ձեզմէ, Պէշիկթաշէն 600 ղրշ. կը պահանջեմ. ցարդ երեք չորս գրութիւններով խնդրեցի այդ գումարը, բայց ոչինչ վճարուեցաւ ինծ: Արժ. Աչոտ վարդապետի աջակցութեամբ չէ՞ք կրնար արդեօք գանձել՝ ու գումարը այս Ծննդեան աւուրց մէջ և ինծ ղրկել: Անձիս դարմանման պիտի գործածեմ զայն. տառապեալ հոգիներու օգնութեան հասնիլը ձեր սրտին առաջին առաքինութիւնը լինելով, կը խնդրեմ թախանձանօք, սիրեցեալ բարեկամս, որ սա խնդիրս կատարես, գոնէ զաւակացդ սիրոյն համար, որովհետեւ մինակ եմ, տունէն դուրս չեմ կրնար ելլել և դրամի անհրաժեշտ պէտք ունիմ:»

Եթէ իր գիրը չճանչնայի, չպիտի հաւատայի թէ իր դրածն է այս, պէտք է երեւակայել թէ նիւթական և հոգեկան ինչ տագնապներու մատնուած է որ հարկադրուած է դուրս տալ ցաւերը:

Այս նամակը ցաւալի իրականութիւն մը կը հաստատէ անգամ մ'ալ, ուսուցիչ մը որ 20 տարի ազգին զաւակաց դաստիարակութեան աշխատած է, կեանքը մաշեցուցած է հոն, և այդ [illegible] վաստակոց համար յատկացուած չնչին գումարը չկրնար առնել և մնաց հիւանդութեամբ տառապած տան, երբ երեք չորս անգամ Պատրգիւղի կ'ուղէր մանկապարտէզներ իր հիւանդագին աչքերը կը դարձնէ Պէշիկթաշի խորհրդարանին պատերուն, և հոն կը խնդրէ, կը պահանջէ, կը պաղատի, գթո՞յ կաթիլը չ'ցօղի՞ր անոր այրած սրտին վրայ, մուրացիկ մը չէ ձիգ դիմողը, անձնուէր ուսուցիչ մը, թշուառացած մարդ մը որ իր պահանջքը կուզէ:

Արժանաւորել յորդորները կ'ընծայուին անոր գերեզմանին, պսակներէն փունջեր կը տանին ուսուցչաց խումբ մը անոր դագաղին համար: Բայց ո՛չ, այդ չէ եղած ուսուցչին բաղձանքը, ինչո՞ւ դրամը կը գլացուի իր կեանքին համար:

Այդ կեանքը սահմանափակուած չէր միայն ուսուցչութեան մէջ. գրական աշխատութիւններ ալ ունեցած էր, «Կանոնք անկանոն բայից», «Ընդունելութիւնք Ֆրանսերէն լեզուի» «Գանձարք ֆրանսերէն գրականութեան» գիրքերը ի լոյս ընծայելէ վերջ, որոց առաջինն և երկրորդին հրատարակիչը գոնէ այս անգամ պիտի հաճի շնորհ մը ընել հանգուցեալ ախտաւորին մօր, ունի Ֆրէօպէլի դաստիարակութեան մանկավարժական ուղեցոյցին թարգմանութիւնը, յորմէ քանի մը անգամ մաս առ մաս հրատարակեց մանկավարժական Մասեաց շաբաթաթերթը, հրատարակած է նաեւ Աւագանիի «Մեղուի Մանկավարժական» թերթին մէջ յօդուածներ ալ, և դեռ անտիպ կը մնան թարգմանուած բազմաթիւ մանկական երգեր, որք կը լսուին սակայն մատաղերամ ուսանողաց շրթունքներուն վրայ:

Անցաւ ահա կեանք մը, որ կը խոստանար աւելի բեղմնաւոր ըլլալու, օգտակարապէս ծառայելու ազգ. դաստիարակութեան գործին, մանաւանդ մանկավարժութեան, որուն գլխաւոր հեղինակներէն ու գործիչներէն մին էր Խիւքքեանէն ու տիկին Մաստիկեանէն վերջ:

Քանի տարի առաջ երբ կը տառապէր հիւանդութեան անկողնոյն մէջ, այցելեց նա ինծ, քաղցրերգ և խորասոյզ գլխով, մեկնած պահուն նշմարեցի կաթիլներ որ աչքերը կը թրջէին, ո՛հ, կը ցաւէր վրաս, նոյն ցաւը կը կրկնեմ ես, նոյն և աւելի զօրաւոր արցունքը իր գերեզմանին վրայ: Աւետարանով, զոր շնորհեց ինծ Ս. Եկեղեցին, կը մաղթեմ իր հոգւոյն անմահութիւն, և Յիսուս, որուն երկրպագու եղաւ միշտ, կ'օրհնեմ իր յիշատակը, և Ս. Հոգւոյն միխիթարութիւնը կը հայցեմ իր ծերունի ու տարաբաղդ մօր և ազգականաց համար:

ՍԱՄՈՒԷԼ ՍՐԻՑ

ՊԱՏԿԵՐ ՄԸ

ԱՂՔԱՏԻԿ ԿԵԱՆՔԷ

—Մա՛յր, առտուն բան չկերանք, իրիկուն եղաւ ու տակաւին բերաննիս կտոր մը հաց դրած չենք. ինծի պատառ մը հա՛ց:

—Զաւա՛կս, քիչ մը սպասէ, գիշեր թող ըլլայ. հարկաւ բան մը կուտենք:

Իրիկուան ստուերները կամաց կամաց կիջնէին բարձր, պայծառ երկինքէն. հով չկար դուրսը, սառած օդ մը, ուր ամեն կենդանութիւն կը դադրի և ուր քարը ցուրտին սուր խածատուածքներէն կը ճաթի. Տանիքներու քիւերէն սառի կոնաձեւներ կը կախուէին, բիւրեղի կտորներու պէս, անդրադարձիկ ու փայփայուն. Շուները մէյմէկ անկիւն փռած՝ դոյզ դոյզ իրարու քով, իրենց ցաւուկը ոտքերնուն մէջ առած, փորին տակ միտած՝ կը ջանային իրենց շունչովը տաքցնել իրենց մարմինը որ այդ սառած մթնոլորտին մէջ կը դողդղար: Փողոցներու բերանը, կատաղի հովերէն, անոնցմէ մէկ քանին կարկամած՝ ոտքերը օդին մէջ, կը պառկէին անշարժ. կայծը՝ որ իրենց մէջ վառ կը պահէր կենդանութիւնը, աշխոյժը, այդ անհաւն անզիմադրելի ցուրտին տակ զոզղոզած՝ մեռդուած ու յետոյ մարած էր:

Ու հիմա անոնք կը պառկէին երկա՛ր, անփոփոխ քունով մը որ ա՛լ պիտի չը խռովէր ոչ աւագող հովին անդրէն և ոչ ալ եղանակ մը վերջ իրենց շուրջը եռ եկող կեանքին յորձանքներէն:

Ու երբ գարունը գար, զուարթ ու ցնծալից, իրենց անշունչ մարմինը գետի մը մէջ նետուած՝ պիտի քշուէր մինչեւ ջուրի մեծ խորութիւնները, հոն, ուրիշներուն կեանքին թելը երկարելու, երբ անոնց ծառայելով անոնց, և կամ դաշտի մը մէջ պիտի տարրալուծուէր, պիտի փշրանար, ու խառնուէր հողին՝ անսահման մայրը բնութեան:

Ու այն արեւը որ իր անդրադարձով վազքին մէջ, կեանքը կը պարգեւէ ամեն տեղ, պիտի զարթնէ ծաղիկներ անոր հիւլէներուն վրայ՝ թիթեռներ անհէ ծաղիկներ յառաջ բերելու համար:

* * *

—Մա՛յրիկ, առտուն բան չկերանք, գիշերը հասաւ, ահա՛:

—Զաւակս, ինչո՞ւ կ'աճապարես, համբերէ քիչ մը, հայրդ դուրսը մնացող աղքատն՞ երն ինչ ընեն:

—Ա՛խ, մա՛յր, աղքատները թերեւս մեզմէ երջանիկ են. որովհետեւ կուշտ են. անոնք գոնէ դուռ կը զարնեն. իրաւ է թէ հիմա շատ քիչեր հաց կուտան աղքատներուն, բայց եթէ տեղ մը չառնեն, տեղէ մը կրնան պատառ մը հաց ձեռք ձգելով իրենց անօթութիւնն անցընել:

Մայրը պահ մը վարանքի մէջ մնաց տղուն այնքան հանճարեղ պատասխանին վրայ. անոր խօսքերուն տակ պահուըտող անհուն դառնութենէն ընկճուած՝

—Տղա՛ս, ըսաւ, Աստուած մեր ուտելիքն ալ կը ղրկէ, անհոգ եղիր:

—Մա՛յր, ծուլութիւն է մենք մեզ կշտացնելու հոգը Աստուծոյ վրայ ձգել...

—Եղիա մարգարէին պատմութիւնը չը գիտե՞ս, զաւակս, Աստուած ամեն օր անոր ուտելիքը կը ղրկէր թռչունի մը ձեռքով:

—Բայց, մայր, ցուրտը այնքան սաստիկ է որ, այս օդին թռչունները կը սառին, եթէ դուրս ելլեն, ու հիմա իրենք պէտք է կերակրուին անօթութենէ չմեռնելու համար:

ՕՐԱԿ

ԹԵՐԹՕՆ «ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի (54)

ԲԻԷՌ ՏԷԼՔՈՒՌ

ԴԱՏԱԿԱՆ ԳԱՂՏՆԻՔ ՄԸ

Դատաւորը շտացաւ գլուխն օրրելով: Պուվառ շարունակեց.

—Հոս մենք խորհրդաւոր կողմը կը քննենք: Առաջին ամբաստանեալն անմեղ ըլլալով, ո՞վ կրնայ ըլլալ Ֆերուզօլ կոմսին սպանող անձը: Ի՞նչպէս գիտէր իր [illegible] շահը, ի՞նչ կերպով իմացած էր թէ կոմսը ժամը տասնըմէկուկէսին պիտի հեռանար ակումբէն: Պ. Տիւպուաէն, այս կարեւոր վկայէն չիմացա՞նք թէ, բաց ի Մաքսիմէն, ոչ ոք հեռացած էր քլիւպէն՝ երջանիկ խաղացողէն մէկ ժամ առաջ կամ ետքը: Մեր գործին դժուարին մասն այս պիտի ըլլայ. կը յուսամ սակայն բոլոր արգելքներուն յաղթելու յաջողիլ: Բայց անցնինք այս մասին կէտին վրայէն:

«Ինչ որ ալ ըլլայ, անծանօթը Ֆերուզօլ կոմսին կը սպասէր, և անշուշտ օտար չէր այս վերջինոյն, որուն արձակ համարձակ հետեւած ըլլալու է:

«Կը ծխէր, և գիշերուան տասնըմէկին, այդ եղանակին մէջ, առանց օդի մը, փողոցները ամայի կ'ըլլան:

«Մարդասպանն անտարակոյս էր թէ դիպուածաւ կոմսին դէմը ելած ըլլալու է. երկուքն ալ պահ մը կեցած ըլլալու են: Ցետոյ իմանալով կամ իմանալ ձեւացնելով Պ. տը Ֆերուզօլին շահը, երկիւղներ յայտնած ըլլալու է կոմսին ապահովութեան համար, որ առանձ ժամու մը դուրսն առանձին կը գտնուէր այդքան մեծ գումարով մը: Առաջարկած պիտի ըլլայ Նորմանտացի կալուածատէրին մինչեւ բնակարանն իրեն ընկերանալ, առ անի թէ գէշ հանդիպում մը կ'ունենայ, և Պ. տը Ֆերուզօլ ընդունած ըլլալու է: Այս վերջինոյն բնակարանը շատ հեռու չէ, և սակայն մարդասպանին մտածումը բուն կարի ուշացնելու էր իր ընկերոջ ճամբան:

«Շատ հաւանօրէն, անծանօթն առաջարկած ըլլալու է կառք մը նստիլ, ընդունիլ առաջարկ, ճամբաներու գէշ վիճակին պատճառաւ: Դժբախտաբար անհնարին է մեզ համաձայնեցնել այս վերջին կէտը. գիտէք թէ ոստիկանութեան պաշտօնէութիւնը չկրցաւ ստուգել որ կառապան մը առաջնորդա՞ծ է երկու մարդեր մինչեւ Բանթէնի քարահանքը, նոյն իսկ անկից անդին: Սակայն, ապահով եմ կառքով երթալնին: Ո՞վ գիտէ թէ կառապանն ալ համամիտ չէր մարդասպանին: Բայց աւելի չափազանցութիւն է, և այս գործին մէջ այնքան բազմաթիւ դժուարութիւններ կան որ զանոնք պէտք չէ աւելցնել, գէթ առ այժմ: Ոչ միայն կ'ըսեմ թէ այդ երկու մարդեր կառք նստած են, այլ կը հաստատեմ, և քանի մը վայրկեան խորհրդածութիւն բաւական կ'ապացուցանէ, թէ ուրիշ կերպով չէր կրնար ըլլալ:

«Այդ կառքին մէջ գործուեցաւ սպանութիւնը: Կառքը, եթէ կոմսն հոն սպանուեցաւ: ուղղակի քարահանք գնաց: Ճամբան կեցա՞ւ: Երկու պարագային մէջ ալ հարկ եղած է դուրս հանել դիակը, և կառապանը անպատճառ տեսած ըլլալու է: Ընդհակառակն, կառքը միջոց մը միայն եղած է անծանօթին՝ զոհն բուն կարի հեռու տանելու համար այն թաղէն ուր ծանօթ մարդիկ կրնային դէմն ելլալ: Այս վերջին ենթադրութիւնը աւելի ճշմարտանման ընդունելու կը ստիպուիմ: Եւ այն ատեն ուժ կուտայ իմ առջի ըսածիս թէ Բանթէնը մանաւանդ ընտրուած չէր, դիպուածը միայն հոն տարաւ մարդասպանը:

Պուվառ կեցաւ, քանի մը վայրկեան խորհելով, և յարեց.

—Այն ատեն ահա թէ ինչ անցած ըլլալու է: Անծանօթն հրամայած է կառապանին որ զիրենք տանի Փարիզի մէկ անկիւնը, Բանթէն, օրինակի համար:

«Իմ տեղեկագիրներէս գիտէք թէ այն գիշերուան մասային պաշտօնեաներն հարցափորձեցին: Մեզ համար յոյժ դժբախտ դիպուածով մը աւելի քան երեսուն վարձու կառքեր Փարիզ մնացած ու անկից դուրս ելած են այդ կողմէն, առաւօտեան ժամը տասնըմէկէն մինչեւ հինգ:

«Ինչպէս գուշակեցիք են կոմսը որ ճամբուն երկարութիւնը չէ զարմացուցեր զայն: Զեմ գիտեր:

«Կառքը կեցա՞ւ պարապերնէն առաջ կամ յետոյ: Աւելի այս վերջին ենթադրութեան կը հաւատամ: Բայց եթէ չընդունինք կառապանին մեղսակցութիւնը, Պ. տը Ֆերուզօլ կառքէն ողջ առողջ վար իջած է իր... բարեկամին հետ:

—Բայց կը հաւատա՞ք այդ մեղսակցութեան:

—Հը՛, հը՛, իրաւ որ ոչ:

—Բայց, ի՞նչպէս կրնաք հաստատել մարդասպանին գործածած միջոցները՝ իր զոհը տանելու համար մինչեւ այն տեղն ուսկից մարմինը գտնուեցաւ: Ցայտնապէս եթէ կառապանը մեղսակից չէ, մինչեւ քարահանք չէ գացած, և կեցած ըլլալու է անոր կասկածը չարթնցնելիք տեղ մը:

—Իրաւունք ունիք: Սակայն չեմ հաւատար կառապանին մեղսակցութեանը:

—Բայց դուք իսկ հագուստներուն երեւան ելլալէն չմտածեցի՞ք թէ մեղսակիցներ կային:

—Կը խոստովանիմ թէ չեմ կրնար այդ հարցման բացէ բաց պատասխան տալ ձեզ: Իմ ըսելիքս սա է ձեզի, այս ոճիր կանխամտածուած էր, կամ դիպուածը գործել տուաւ զայն: Առաջին պարագային մէջ բոլոր ենթադրութիւնները դիւրաւ կ'իրագործուին:

«Կրնանք ընդունիլ կառապանին գործակցութիւնը, Բանթէնի ընտրութիւնը՝ իբրեւ ոճրին վայրը, մէկ կամ մէկ քանի մեղսակիցներ, որոնք որոշ տեղ մը կը սպասեն, մանաւոր հագուստներ՝ դիակն հագուեցնելու համար և աւելի դիւրաւ խառնըշփոթելու համար արդարութեան խուզարկութիւնները:

«Եւ այն ատեն հոգ չէ թէ սպանութիւնը կառքին մէջ գործուած ըլլայ կամ դուրսը: Ինչպէս կը տեսնէք, խրթնութիւնները շատ բնական կերպով կը շղթային այս առաջին պարագային մէջ: Բայց ճշմարիտ չէ, և դուք անվիճապէս պիտի հաւանիք: Կը հաստատեմ որ միայն դիպուածը մղած է անծանօթ անձը՝ բարեկամ Ֆերուզօլ կոմսին՝ սպանելու այս վերջինը: Նորմանտացի կալուածատէրը Փարիզէն կ'անցնէր, առջի օրը կամ երկու օր առաջ հասած էր հոս, ասանկ շատ սակաւ ունենալու իր վրայ. ոճիրէն երկու երեք ժամ առաջ ոչ ոք կրնար նախատեսել ահագին շահը զոր խաղը պիտի հայթայթէր Պ. տը Ֆերուզօլի:

«Մի՛ մոռնաք թէ ոճրին շարժառիթն այս երկու հարիւր յիսուն հազար ֆրանքն եղած է: Արդ, քանի մը ժամուան մէջ անկարելի է պատրաստել առաջին պարագային մէջ նախատեսուածին պէս գործ մը: Մարդասպանը առանց կանխամտածութեան գործած է. կառապանը մեղսակցութիւն չունէր իրեն հետ, հետեւապէս կոմսը ողջ դուրս ելած ըլլալու է կառքէն: Մեղսակիցներ ալ չկային, քանի որ տեղի ընտրութիւն չկար:

«Փարիզէն դուրս, անծանօթը իր զոհը ձեռքէ հաներ է բռնական թեւի միջոցով: Առ այժմ չեմ կրնար բացատրել թէ այդ մարդը ի՛նչ միջոց գործածեր է կոմսը մինչեւ քարահանք տանելու համար:

—Բայց հագուստնե՞րը:

—Հագուստնե՛րը: Է՛հ, ես գիտե՞մ: Այս խորհրդաւոր գործին էն փափուկ կէտերէն մէկն է այդ:

Բարապանը, դուռը բանալով, ընդմիջեց այս խօսակցութիւնը, ծանուցանելով Պ. Տիւշաթէլի գալուստը:

—Թող ներս գայ, ըսաւ Պ. Բերնըլէ աշխուժով:

Ժամ մը ետքը, Պուվառ գործակալն ու տօքթէրը կը մեկնէին հարցաքննիչ դատաւորին խուցէն, ուր վերջնական կերպով քննած էին լաւագոյն միջոցը իրենց փափագներուն իրականացմանը հասնելու համար:

Դատական պաշտօնատունէն դուրս ելլալուն, Պ. Տիւշաթէլ ուժով մը սեղմեց ոստիկանութեան գործակալին ձեռքը, ըսելով անոր.

—Այսպէս, որոշուեցաւ, հո՞ն պիտի երթանք:

—Այո, պարոն:

—Վաղը պիտի տեսնե՞մ ձեզ:

—Այո, վասնզի թերեւս պէտք ունենամ ձեր օժանդակութեանը:

Ընթերցողը պիտի մտաբերէ Շառլ տը Պօնէօյ մարքիզին բնակարանը, այն բնակարանը զոր երիտասարդին ամենէն մտերիմ բարեկամները ի զուր ջանացած էին գիտնալ:

Մարքիզը պատուական պատճառներ ունէր լռութիւն պահելու, երբ կը հարցափորձէին զինք իր բնակութեանը մասին:

Վասնզի չէր կրնար երիտասարդ պերճասէրներուն ըսել թէ Փարիզի ո՛ր թաղին մէջ կը բնակէր: Գեղեցիկ մարքիզը, աշխարհիկ մարդ, հարուստ, հողային ահագին կալուածներու տէր՝ ինչպէս ինք շատ անգամ կ'ըսէր, համեստ սենեակ մը կը բնակէր, յոյժ քաղքային կահ կարասիով, Թամփլ փողոցը, այսինքն կեդրոնը Կուլթ-տ'Օռ թաղին ուր ազնուապետական ապարանքները գոյութիւն չունին:

(Շարունակելի)

Կ. ՊՈԼԻՍ. 18/30 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 1896

Քաղաքական տեսութիւն

Պ. ԿՈՇԸՆԻ ՃԱՌԸ

ՇԱՐԺՈՒՆ ՆԱՒԱԽՄԲԻՆ ԱՌԹԻՒ

Շարժուն Նաւախմբին կազմութեան նպատակին ու պարագաներուն վրայ հասարակութիւնն անհամբեր էր պաշտօնական տեղեկութիւն մը ստանալու։ Ծովային Նախարարն անցեալ շաբթու բանախօսութեամբ մը այս տեղեկութիւնն հաղորդեց որքան որ կառավարութիւնը կ'ուզէր որ հաղորդուէր։ Իր ճառէն քանի մը հատուածներ ի մէջ կը բերենք ստորեւ.

«Պ. Գէնիւզըր, Նաւատորմին կենաց բաժակ առաջարկելով, Նիւբոզալի յիշատակութիւն մ'ըրաւ Շարժուն Նաւախմբին կազմութեան առթիւ։ Իրաւ յաջորդող ծովային նախարարք, Լորտ Ճորճ Համիլթըն, Լորտ Սբէնսըր, և այլք, գովեստի արժանի են ազգին Նաւային ոյժերն աւելցնելուն համար։ Բայց գովեստի մեծ բաժին մը կը պարտինք ծովային վարչութեան միայն պաշտօնէութեան, որ լուռ գործունէութեամբ մը ամեն բան կազմ և պատրաստ վիճակի մէջ դրած է։ Խաղաղութեան ժամանակ մեր ամենէն աւելի քննադատուած վարչութիւնն է ծովայինը. բայց երբ ազգը ճգնաժամի մէջ գտնուի, ծովային վարչութիւնը կը ցուցնէ թէ պարագայից պահանջած բարձրութեան վրայ կը գտնուի։ Ջեմ ըսեր թէ մեր մարտանաւերն աւելցնելու և աւելի ուժովցնելու պէտք չկայ։ Բայց կազմակերպութիւնն ալ մեծ բան մ'է, և կը համարձակիմ ըսել թէ ծովային վարչութեան կազմակերպութիւնն երբեք աւելի բարեկարգ, աւելի ճկուն չէր եղած։

«Այս կազմակերպութեան շնորհիւ է որ շրջուն Նաւախումբն հրաշալի կերպիւ կարճ միջոցի մէջ կրցաւ պատրաստուիլ։ Երկրորդ անգամ ծովային նախարար ըլլալէս ի վեր, քանի մը անգամ այցելեցի ծովային մթերանոցներն, ուր այս դրութեան կը հետեւին. — Պահեստի վիճակի մէջ մեծ թէ փոքր որքան մարտանաւ կայ, ամեն մէկուն պէտք եղած զէնքը, ռազմամթերքն ու պաշարները մնտուկներու մէջ դրուած զատ կը պահուին նոյն Նաւուն անունը կրող յատուկ մթերանոցի մը մէջ։ Ամեն մնտուկներ կարգաւ շարուած, ամեն մէկուն վրայ իր պարունակութիւն նշանակուած է։ Երբ այն մարտանաւ գործօն վիճակի մէջ դնել պէտք ըլլայ, որովհետեւ անոր ամեն կարգի պիտոյքը ժամանակին ճշդուած և իրեն պատկանեալ մթերանոցին մէջ շարուած ու պահուած էր, մնտուկները կը փոխադրուին այն Նաւուն, և այս փոխադրութեան լմննալուն պէս այն Նաւն ալ պատերազմի և գործօն վիճակի մէջ դրուած կ'ըլլայ։ Սպաներն և Նաւաստիներն առաջուց որոշուած են, և հրամանն եկնելուն պէս, գիտեն թէ ո՛ւր և ո՛ր Նաւը պիտի երթան։ Այս ամեն կարգադրութեանց առթիւ շնորհակալութիւն կը պարտինք ծովակալ Սըր Ֆրետերիք Րիչարտսի և ծովային վարչութեան միւս լաւ գործիչներուն, որոց շնորհիւ կարելի եղաւ այնքան արագօրէն պատերազմիկ վիճակի մէջ դնել Շարժուն Նաւախումբն։ Երբ կառավարութեան կողմէ հրաման եկաւ այսպիսի Նաւախումբ մը պատրաստելու, որ երկրորդ հրամանին վրայ աշխարհի ուզուած կողմն երթալու վիճակի մէջ ըլլար, ծովապետութիւնը բնաւ չշփոթեցաւ։ Բնա՛ւ հապճեպ, աճապարանք, շփոթութիւն։ Նշանակուած զրահաւորներուն, շրջուն մարտանաւերուն և թորփիլահալածներուն որոշեալ մթերքն ամենայն բարեկարգութեամբ փոխադրեցաւ այն Նաւեր, և սպայք և Նաւաստիք իրենց Նաւերը գացին, բոլոր գործողութիւնը 24 ժամու մէջ լմննալով։ Այս արագութիւն այնքան բնական կ'երեւէր մեզ, որ երբ տեսանք թէ ազգին վրայ և օտարազգիներուն վրայ ո՛րքան նպաստաւոր տպաւորութիւն ըրաւ այս շուտափոյթ պատրաստութիւն՝ զարմացինք մնացինք։

«Շատ մը հարցումներ կ'ըլլան թէ «Ի՞նչ պիտի ընէ այս շրջուն Նաւախումբ»։ Ամեն բան ամենայն համարձակութեամբ ահա պիտի ըսեմ ձեզ։ Բան մը պիտի չպահեմ։ Այս Նաւախումբ պատրաստ պիտի գտնուի ամեն պատահականութեան համար, և պիտի երթայ ուր որ պէտք ըլլայ։ (Ընդհանուր ծափահարութիւնք) Այս նպատակաւ ահա կազմուեցաւ, և այս կերպիւ ահա պիտի գործածենք զայն։ (Նոր ծափեր։) Լրագիրներուն մէջ կարդացի թէ շրջուն Նաւախումբն ինչուան Պրինճէմըն պիտի երթայ «կնքեալ հրամաններով»։ Քաղաքական գործիչներուն համար կ'երեւի թէ շատ հետաքրքրաշարժ և դիւթիչ բան մ'են այդ «կնքեալ հրամաններ» (Ծիծաղ)։ Արդեօք մէջն ինչ կայ այն «կնքեալ հրամաններուն»։ Դժբախտաբար, ո՛չ մէկ կնքեալ հրաման տրուած է այս Նաւախմբին։ Տրուած հրամանն է՝ երթալ ինչուան Պրինճէմըն և հո՛ն կե՛նալ՝ հո՛ն սպասել նոր հրամաններու։ (Նոր ծիծաղ։) Կարծեմ թէ կարգ մը մտահոգութիւնք պիտի դադրին երբ ըսեմ թէ չկայ մասնաւոր երկիր մը որուն դէմ սպառնալիք նշանակէ այն շարժուն Նաւախմբին կազմութիւնը։ Չկայ մասնաւոր վայր մը ուր ղրկուելու համար կազմուած ըլլայ։ Նաւախումբը ծովապետութեան հրամանաց ներքեւ պիտի գտնուի առաւել քան Ֆօրէյն Օֆիսի հրամանաց ներքեւ, այսինքն՝ պիտի գործածուի ինչպէս պէտք է գործածուին ուրիշ ամեն Նաւախմբեր, և կը խնդրեմ հասարակութենէն որ երբ լսեն թէ շարժուն Նաւախումբն այս կամ այն կողմ ղրկուեր է, չհետեւցնեն թէ անպատճառ սպառնալիք մը կ'ընենք մեր դրացիներուն կամ մեր հակառակորդաց ոմանց դէմ։ Նաւախմբին անօրէնութիւնը Նաւային և ո՛չ թէ քաղաքական նկատումներով պիտի ըլլայ, ցորչափ քաղաքական կացութիւնը միայ ինչ որ է այժմ։

«Որովհետեւ յուզման ժամանակ երեւակայութիւնը մեծ դեր կը կատարէ, լուր հաներ են թէ երկրորդ շրջուն Նաւախումբ մ'ալ պիտի կազմուի։ Ես ինքս այդ մասին բան մը չլսեցի։ (Ծիծաղ։) Ծանուցուեցաւ նաեւ թէ ծովապետութենէն հրաման գացեր է պահեստի եգերապահներուն որ մեկնելու պատրաստ ըլլան։ Անանկ հրաման չղրկուեցաւ ծովապետութենէն։ Թէեւ հիմա մեր լրագիրներուն մէջ «Նաւային Պատրաստութիւնք» խօսքը խոշոր խոշոր գիրերով կը տպուի ժամանակէ մ'ի վեր, բայց ապահով կրնաք ըլլալ թէ կատարուած պատրաստութիւնք մասնաւոր ժամանակի մը համար չեն, այլ այն նպատակաւ կ'ըլլան որ մի անգամ ընդ միշտ ապահովուի ծովու վրայ այն գերակշռութիւն զոր ամեն Անգլիացի, ամեն Սկովտացի և կը յուսամ թէ նաեւ ամեն Իռլանտացի կը փափաքի որ մեզ վայելենք ծովու վրայ։ (Մեծ ծափահարութիւնք) Որպէս անցեալին մէջ, ներկային մէջ ալ պիտի ջանանք աւելցնել մեր մարտանաւեր։ Իսկ թէ Խորհրդարանէն ո՛րչափ գումար պիտի խնդրենք Նաւատորմի համար, այդ մասին չեմ կրնար այժմէն բան մ'ըսել։ Այն գոհունակութիւն զոր զգացինք շարժուն Նաւախմբին շուտափոյթ կազմութիւնը տեսնելով, և այն ուրախութիւն զոր կը զգանք երկու տարուան սուղ միջոցին շինուած հոյակապ մարտանաւերը տեսնելով, պէտք չէ այնպիսի կարծիք մը յառաջ բերեն մեր մէջ թէ ա՛լ ամեն բան լմնցուցած ենք ի մասին Նաւային պատրաստութեան, և թէ կրնանք հանգիստ նստիլ և դիտել։ Ծովային վարչութեան գլուխը գտնուողն, որ կը զգայ թէ մեր երկրին նիւթական անունն և մեր վաճառականութիւն կը կախուին մեր Նաւատորմին պաշտպանութենէն, խորապէս կ'ըմբռնէ թէ ո՛րքան անհրաժեշտ է անընդհատ ջանքեր ընել որպէս զի երբ տաղնապ մը ծագի՝ մեր երկիր չշուարի, և ինքզինք չկորսնցնէ երբ ամպերը դիզուին քաղաքական հորիզոնին վրայ։

«Արքունի Նաւարաններուն մէջ այժմ 22,000 հոգի կ'աշխատցնենք, և անհատական Նաւագործարանք եւս նաւ շինելու անհուն միջոցներ ունին։ Բոլոր այս պետական և անհատական միջոցներ մեր տրամադրութեան ներքեւ են՝ երկրին պահանջումները գոհացնելու համար։ Եւ մեզ անգործ պիտի չկենանք։ Ո՛չ ոք ծովային վարչութենէն աւելի աղէկ գիտէ մեր Նաւատորմին տկար և թերի կողմերը։ Մեր մարտանաւերն և մեր Նաւազներն աւելցնելու համար պէտք եղած առաջարկները պիտի ներկայենք Խորհրդարանին։ Մարդու նեղութիւն երբեք պիտի չքաշենք, զի Նաւային կեանքի վարժ մեծ բազմութիւն մը մեզ կը դիմէ արքունի Նաւատորմին մէջ ծառայելու համար, և քաջավարժ Նաւազներ միշտ կը պատրաստենք պարապ ծառայութեան համար։»

ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ Ի ՀԱԲԵՇՍՏԱՆ

Երեկի սուրհանդակաւ առնուած լրագիրք հետեւեալ տեղեկութիւնները կը հրատարակեն Հաբէշստանի մէջ զինուորական կացութեան վրայ, Մագալէի Իտալացւոց կողմէ թողուելէն անմիջապէս առաջ.

«Երկու օրէ ի վեր լուր չկայ Մագալէէ։ Հաբէշք կը բռնեն լրաբերներն, անոնց ոտքերը ու ձեռքերը կը կտրեն, և ճամբուն վրայ կը թողուն կիսամեռ։ Զօր. Պարաթիէրիի կողմէ սուրհանդակ մը փորձեց Մագալէ մտնել և իր գնդապետութեան բարձրանալն աւետել Կալլիանօ հրամանատարին, բայց Հաբէշք բռնեցին զայն և սպանեցին։ Իտալեան բանակին շարժման վրայ ևս լուր չկայ։ Միայն կ'ըսուի թէ Ալլերգանէ հրամանատարին զօրախումբը Մագալէի վրայ կը քալէ, զոր յանդուգն շարժմամբ մը ազատել պիտի փորձէ։ Հաբէշք միշտ բռնած են այն կիրճեր որք կը տանին Մագալէ։

«Զօր. Էլլէնա, հրետանւոյ և ամբողջ զօրաց ճիւղին անօրէնը պատերազմական վարչութեան մէջ, Աֆրիկէ կ'երթայ՝ թնդանօթներուն և թնդանօթաձիգներուն վրայ հսկելու։ Ասով վեց զօրապետ ղրկուած կ'ըլլայ Եթովպիոյ իտալեան բանակին։»

⁂

Նորագոյն հեռագիրներէն իմացուեցաւ թէ Մագալէ օգնութիւն հասնելու համար Իտալացիներուն ամեն ջանքերն ի դերեւ ելած են։ Բայց այս կիրճին ձախողուածներու վրայ, Իտալացիք ո՛չ այնքան Հաբէշներուն դէմ գրգռուած են որքան Ֆրանսացւոց դէմ. որովհետեւ իտալեան կառավարութիւնն ապացոյցներ գտեր թէ է ձեռքի տակէ Մենելիք Թագաւորը քաջալերողն է Ֆրանսա, որ կ'ուզէ իտալեան թեւարկութիւնը թօթափել տալ Հաբէշստանի թագաւորին, զայն ռուսական կամ ֆրանսական թեւարկութեան ներքեւ առնելու համար։ Այս մտօք ապացոյներ և զէնք տալով Ռուսիա և Ֆրանսա կ'օգնեն եղեր Հաբէշներուն։ Նոյն մտօք նաեւ այս երկու Տէրութիւնք չեն ընդունիր որ Անգլիա հաւանի Զէյլայի ճամբով իտալեան զօրաց առաքման Հաբէշստանի ներսերը։

ՀԱՇՏՈՒԹԻՒՆ ՀԱԲԵՇԱՍՏԱՆԻ ՀԵՏ. Իտալեան կառավարութիւնը կը մերժէ Մենելիք Թագաւորին առաջարկած հաշտութիւնն, յայտարարելով թէ անընդունելի է հաշտութեան ամեն առաջարկ որոյ հիմնական պայմանը չըլլայ իտալեան թեւարկութեան ճանաչումն Հաբէշստանի վրայ։ Որովհետեւ Մենելիք Թագաւոր ճիշդ այս բանը չընդունելուն համար պատերազմ բացած էր, կ'երեւի թէ հաշտութեան բանակցութիւնք ի դերեւ պիտի ելնեն։ Ի Նափոլի նոր զօրքեր կը պատրաստուին Եթովպիա ղրկուելու համար։

ՊԱՊԸ կրկներ է Ֆերտինանտ իշխանին թէ ինք չի կրնար հաւանիլ որ կաթոլիկ մը օրթոտոքս ըլլայ, ինչ նպատակաւ որ ըլլայ։ Պապն յարեր է թէ քանի որ բողոքական կամ օրթոտոքս երկիրներու մէջ կաթոլիկ վեհապետներ և իշխաններ կան և անցեալին մէջ ալ եղած են, ներկային մէջ ալ այնպէս կրնայ ըլլալ։

ՖՐԱՆՍԱ ԵՒ ՌՈՒՍԻԱ.— Ֆրանսական Նախարարութիւնն 975,000 ֆր. վարկ խնդրեց Խորհրդարանէն, ֆրանսական պատգամաւորութեան ծախքին համար որ Մոսկուա պիտի երթայ ներկայ ըլլալու Զարին թագադրութեան։ Ղրկուելիք պատգամաւորներն են՝ Փարիզի ընդհանուր հրամանատար Սօսիէ պատկառելի զօրավարն, ընդհանուր սպայակոյտի Նախագահ Զօր. Լը Մուտօն տը Պուատէֆռ, և ծովակալ Ժէրվէ.

ԳԵՐՄԱՆԻԱ. — Ռայխսդակի մէջ, կոմս Լիմպուրկ-Ստիրում, ակնարկելով Վիլհէլմ Կայսեր հեռագրոյն առ Քրիւկըր Նախագահն Թրանսվաալի, ջերմ գոհունակութիւն յայտնեց գերման կառավարութեան այս առթիւ բռնած ազգային ընթացքին համար, և յարեց թէ Անգլիոյ համար յոյժ մեծ կարեւորութիւն ունի գիտնալ թէ Գերմանիա իր կո՞ղմն է, թէ հակառակ է իրեն։

—Պիզմարք իշխան իւր Համպուրկի լրագրին միջոցաւ կը պախարակէ Գերմանիոյ համար օտար երկրաց մէջ Նոր հող և Նոր փառք և ազդեցութիւն ձեռք բերելու քաղաքականութիւնն որուն այժմ կը հետեւի գերման կառավարութիւնը։ Գերմանիա պէտք չունի արտաքին փառքի, և իւր բոլոր ոյժն իւր մէջ պէտք է ամփոփ պահէ, կ'ըսէ Պիզմարք, որուն կայսրութեան հռատարակման 25 ամեակի հանդէսէն բացակայ մնալը մեծապէս ուշադրութիւն գրաւեր է։

ՀԵՌԱԳԻՐ

ԼՈՆՏՈՆ, 28 Յունուար — Մատակասքարէ առնուած լուրերուն նայելով, կռիւ ծագեր է ամսոյս 23ին Վօպմանտրի գաւառին մէջ, ուր բնիկ ցեղերը դէմ ելեր են Հովաներուն, որոց ձեռքը թողուած է կղզւոյն տեղական վարչութիւնը։ Օտարազգի մը և քանի մը Հովա սպայք սպաննուեր են։ Կացութիւնն օր ըստ օրէ կը ծանրանայ հոն։

—Նախարարաց խորհուրդն իւր վերջին նստին մէջ ըստ մեծի մասին Վէնեզուէլայի խնդրով զբաղեցաւ։

ՊԵՐԼԻՆ.— Անհիմն է կ'ըսուի այն լուր թէ գերմանական երկու մարտանաւեր Բորդօ Քապէլլօ զօրք պիտի հանեն՝ պահանջելու համար այն գումարը զոր Վէնէզուէլայի կառավարութիւնը կը պարտի իբրեւ երաշխաւորութիւն Գերմանոց ձեռամբ շինուած երկաթուղիներուն։ Ճշմարտութիւնն այս է միայն որ գերման կառավարութիւնը ծանուցագրով մը նոյն գումարին վճարումը պահանջեց Վէնեզուէլայէն։

ՀՌՈՄ.— Սդեֆանի Գործակալութիւնը կը ծանուցանէ թէ Ֆերտինանտ իշխանին իւր որդւոյն Պորիս իշխանին օրթոտոքս մկրտութեան նկատմամբ այս անգամ ուղղակի Վատիկան դիմելն յոյժ աննպաստ տպաւորութիւն բրած է Վատիկանի մէջ։ Այս պատճառաւ է որ՝ հակառակ դիւանագիտական սովորութեանց՝ պապական արտաքին յարաբերութեանց քարտուղար Ռամբոլլա կարդինալ ի դիմաց Պապին փոխադարձ այցելութեան չգնաց իշխանին։ Իշխանն այս իրիկուն Վիեննա գնաց։

ՈՒԱՇԻՆԿԹԸՆ.— Սպանիոյ դեսպանին պահանջմամբ, ամերիկեան հինգ մարտանաւեր հրաման ստացան հալածել և ձեռք ձգել Հօքինս շոգենաւն, որ Ֆիլատելֆիայէ մեկնած է՝ շատ մը ապստամբներ, կամաւորներ և ռազմամթերք տանելով Քուպա։

⁂

ՔԷՊ-ԳԱՈՒՆ.—Աւասիկ անունները այն սպայից որք Անգլիա կը տարուին Տքդ. Ճէյմսընի հետ, որոյ արշաւանքին մասնակից էին. (ամենքն ալ անգլիացի). Երեք գնդապետք, Սըր Ճ. Ուիլլուպի, Հ. Հուայթ և Րէլէ Կրէյ. երեք հազարապետք՝ Հէլի, Ռոպէրթ Հուայթ (Լորտի ընտանիքէ) և Սդրէտէյ, և եօթն հարիւրապետք Վիլըրս, Մընրօ, Ֆօլէյ, Կրէնֆէլ, Լինտսէլ, Քինքէրտ-Սմիթ և Հոլտըն։

ՊՐԵՏՈՐԻԱ.—Թրանսվաալի նախագահ Զօր. Ժուպէռ, Օրանժի Փօէրներուն ի Հայլպրոն շնորհակալութիւն յայտնելով իրենց փութաջան աջակցութեան համար Թրանսվաալի տագնապին մէջ, ըսաւ թէ իւր կարծեօք մեծ ապագայ մը կայ Հարաւային Աֆրիկէի առջեւ՝ եթէ միացեալ ըլլայ։ Տքդ. Ճէյմսընի արշաւանքն անգլ. ազգին պատուաւոր և ազնիւ մասին գործը չէր, այլ բախտախնդրական գձուձ փորձ մ'էր։ Բարեբախտաբար, հետ մղուեցաւ. Պարծանօք կը դիտեմ Փօէր երկու Պետութեանց մէջ կեցած միութիւնն, որոյ ապացոյցն էր տակաւին օգնութիւն չխնդրուած Օրանժի երկրէն օգնականներու հասնիլը։ Հպարտութիւն կը զգամ Նաեւ ի լուր այն համակրութեան զոր Բարիզեւոյ գաղթականութենէն մեզ կը ցուցնեն։ Մեր դատ հարաւ-ափրիկեան ժողովրդեան դատն է, որ թէեւ տարբեր տարբեր կառավարութեանց ներքեւ կ'ապրի, բայց միանալով և հարաւ-ափրիկեան մէկ ազգութիւն կազմելով, իր ապագայ բարօրութիւնն իւր ձեռամբ պիտի ապահովէ։» Զօր. Ժուպէռ յարեց թէ ի Թրանսվաալ հանդարտութիւնը տակաւին կատարելապէս հաստատուած չէ. զի դեռ ուրեք ուրեք զէնքեր երեւան կ'ելնեն գաղթականաց քով, բայց է կրակը դեռ կը մնայ ի հարկին, Թրանսվաալ եւս պիտի օգնէ Օրանժի։

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԼՈՒՐԵՐ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Ազգային Պատրիարքարան

Յառաջիկայ ուրբաթ օր, 19 Յունուար, Օգոստափառ Սուլթանին ծննդեան տարեդարձն լինելով, նոյն օր բարեմաղթութիւնք և աղօթք պիտի մատուցուին վասն արեւշատութեան Թանկագին կենաց Նորին Կայսերական Վեհափառութեան։

Ուստի, կը հրաւիրուին մայրաքաղաքիս Ս. Եկեղեցեաց քարոզիչք, Ազգային Ընդհանուր Ժողովոյ, Տեառց Խորհրդոց և Հոգաբարձութեանց անդամք և Թաղական Խորհրդոց դիւանք, ինչպէս նաեւ աստիճանաւոր ազգայինք, նոյն օրն, առաւօտեան ժամ 4ին, ներկայ գտնուիլ անվրէպ ի Պատրիարքարանս, իբր հրաւիրագիր նկատելով ներկայ յայտարարութիւնը։

(Կնիք Ազգ. Պատրիարքարանի)

17 Յունուար 1896

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն, որ տկար է, երեկ ալ իր տունը մնաց և Պատրիարքարան չգնաց։

Գերմանական դեսպան Պարոն Սաուրմա Եէլչ երէկ իր այցետոմսը ղրկած է Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր ու Գեր. Փոխանորդին՝ այն շնորհաւորական այցելութեան համար, որ տրուած էր Գերմանիոյ կայսեր ծննդեան տարեդարձին առթիւ։

Քաղաքական Ժողովն իր երէկի նիստին մէջ զբաղեցաւ Պատրիարքարանի ներկայ տարւոյ ելմտացոյցին պատրաստութեամբ։

Ըստ որոշման Կրօնական Ժողովոյ, Սասունցի տիրացու Գէորգ քահանայ պիտի ձեռնադրուի Սասնոյ եկեղեցւոյն վրայ. ուստի Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր հրամանաւ, Գեր. Հմայեակ եպիսկոպոս քահանայական ձեռնադրութիւնը պիտի կատարէ յառաջիկայ կիրակի օր, ի Մայր եկեղեցի։

Հանգուցեալ Տատեան Ներսէս պէյի կողակից ի Սելանիկ նորոգ վախճանեալ Տիկին Արեքնազ Ն. Տատեանի հոգւոյն՝ ըստ խնդրանաց իւր որդւոյն Տրդատ պէյի՝ յառաջիկայ կիրակի հոգեհանգստեան պատարագ և պաշտօն պիտի մատուցանէ Գէշիշլիի Ս. Եկեղեցւոյն մէջ Թաղին քարոզիչ Արժ. Տ. Յակոբ Ծ. Վարդապետ Աշոտ։

Ըստ խնդրանաց բարեկեցիկ Թաղիպեան Յովհաննէս պէյի այրի Տիկնոջ՝ Արժ. Տ. Ղեւոնդ քահանայ Ճէնանեան հանդերձեալ է Ս. Պատարագ մատուցանել ամսոյս 21 յառաջիկայ կիրակէ առաւօտ կանուխ Ս. Երրորդութիւն Եկեղեցւոյ մէջ, ի հանգիստ հոգւոյ բարեկեցիկ հանգուցելոյն և ի մխիթարութիւն վշտաց գերդաստանին։

Բերայի Թաղական Խորհրդոյ
Ատենադպիր Ատենապետ
Գ. ԵԱՂՈՒԹԵԱՆ ՄԱՐԳԱՐ Կ. ՈՒՆՃԵԱՆ
Բերա 17 Յունուար

Տիգրան Ն. Կճապահեան
ՑԱԶՈՂԱԿ ՀԱՇՈՒԱԿԱԼ ԳՈՐԾԱԿԱՏԱՐ Է.
☛ ԱՑՑԵԼՈՒ
ՄՆԱՑՈՒՆ
ՊԱՏՈՒԱՒՈՐ ՅԱՆՁՆԱՐԱՐԱԿԱՆՆԵՐ.
ՅԱՆՁՆԱՌՈՒ Տպագրական ամեն գործոց եւ գրավաճառ.
Գնում եւ վաճառում դրոշմաթղթի.
Արտասահման երկիրներու եւ գաւառներու համար մասնաւոր փոյթ եւ դիւրութիւններ.
Կ. Պոլիս Սուլթան-Համամ Սախտիէ խանը Թիւ 6
ԴԻՄՆՑԻՔ 1—6

Ներքին լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆՔ.—Ռութպէի առաջին աստիճան տրուեցաւ Գօնեայի նահանգին Տէֆթէրտար Քեմալ էֆէնտիի։

Գօնեայի նահանգին առեւտրական դատարանին նախագահ անուանեցաւ Դատական նախարարութեան պաշտօնէից վճռաբեկութեան դիւանի քարտուղարներէն Աքիֆ պէյ։

Եանեայի նահանգին առեւտրական դատարանին նախագահ անուանեցաւ Սուրիական Տրիպոլսոյ առեւտրական դատարանին նախագահ Գարաճաեան Մանուկ էֆէնտի։

Երկրորդ կարգի Օսմանիյէ պատուանշան տրուեցաւ Այտընի նահանգին Տէֆթէրտար Րաղըպ պէյի։

ՆԱԶԻՖ ՓԱՇԱ.— Ելմտական նորընտիր Նախարար Նազիֆ փաշա երէկ կայս. պալատ երթալով շնորհակալութիւն մատոյց և յետոյ Բ. Դուռ գնաց, ուր ներկայ գտնուեցաւ Նախարարաց Խորհրդոյ նիստին։

ԱՊՏԻՒՐՐԱՀՄԱՆ ՓԱՇԱ. — Դատական գործոց Նախարար Ապտիւրրահման փաշա հիւանդ ըլլալով երէկ չկրցաւ ներկայ գտնուիլ Նախարարաց Խորհրդոյ նիստին։

ՓՈԽԱՌՈՒԹԻՒՆ.—Մօնիթէօռ կ'ըսէ թէ Կ. Պոլսոյ կալուածական տուրքովը երաշխաւորեալ երեք միլիոն օսմանեան ոսկւոյ փոխառութիւն մը հաւանականութիւն կը գտնէ։ Մօնիթէօռ կ'ըսէ նաեւ թէ այդ տրոց յետնեալ մասը մէկ ու կէս միլիոն ոսկւոյ կը հասնի։

ՌՈՒՄԷԼԻԻ նահանգաց քննիչ յանձնաժողովն վերջերս Տրամա ժամաներ է, ուր քննութեանց ձեռնարկած է և մէկ քանի օրէն իր պաշտօնն աւարտելէ յետոյ Սէլանիկ պիտի վերադառնայ։

ՕՏԱՐ ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆՔ.—Ռուսական կառավարութիւնը Ս. Ստանիսլաւ պատուանշանի երկրորդ աստիճանը նուիրած է Ֆէրիտ Իսմայիլ Հագգը փաշայի, Ս. Աննա պատուանշանի երկրորդ աստիճանը՝ Եանեայի ընդհանուր դատախազ Միխայիլ էֆէնտիի և Ս. Ստանիսլաւի երրորդ աստիճանը՝ Ալաշկերտի գայմագամ Հիւսէյին Հիւսնի էֆէնտիի և Գարաքիլիսէի գայմագամ Զիաէտտին պէյի։

ՍՈՒՐԷԻ ՀԻՒՄԱՅՈՒՆԻ հանդէսը կը կատարուի այսօր։ Եալեան, Ունճեան և ընկերութենէն գնուած Հալէպեան շոգենաւն յատկացուած է զայն Պէյրութ փոխադրելու համար։

ԷՐԷԳԼԻԻ ածուխի հանքերուն տուրքը գեղչելու համար մատուցուած աղերսագիրը ընդունուած է Նախարարաց Խորհրդին կողմէ։

ՀԱՆՐԱՅԻՆ Պարտուց վարչութեան նոր շէնքին բացումը վաղը պիտի կատարուի։ Փոխագրութիւնն արդէն շաբաթէ մը ի վեր սկսած է։

Պ. ՊԱՐՃԻԼԻ. Ֆրանսական ընկերութեան մը կողմէ, արտօնութիւն խնդրած է Իզմիրի մէջ կազի գործարան մը հաստատել՝ թէ՛ լուսաւորութեան և թէ ժողովրդեան համար նպաստաւոր պայմաններով։

Զեանհաս իշխանութիւնն որոշած է Պ. Պարճիլիի հետ բանակցութեան մտնել, եթէ այդ ընկերութեան առաջարկած պայմանները աւելի նպաստաւոր ըլլան քան այժմու անգլիական ընկերութեան, որուն պայմանագրութիւնն աւարտելու մօտ է։

ԽԱՐԲԵՐԴԻ անգլիական փոխ-հիւպատոս կարգուած է Էնկիւրիի անգլիական հիւպատոսի փոխանորդ Պ. Ֆօնթանա, որուն յաջորդած է Պ. Ռիչարտս հիւպատոս Ճիտտէի, որ մայրաքաղաքս ժամանած է։

ՃԻՏՏԷԷՆ կը հաղորդեն թէ նոյն նաւահանգիստը ժամանած են 9300 իսլամ ուխտաւորներ, որոց առողջական վիճակը գոհացուցիչ է։

ՔՈԼԵՐԱ.—Տիարպէքիրէն կը գրեն թէ երեք օրէ ի վեր Կարզանի մէջ քոլերայէ դէպք ու մահ չէ պատահած։

Եգիպտոսի մէջ մինչեւ հիմա քոլերայէ 1211 դէպքեր և 933 մահեր պատահած են։ Երբեմն նոր դէպքեր ալ կան։

ԴԱՏԱԿԱՆ Նախարարութեան պաշտօնեայք, կայս. Իրատէի մը համաձայն, յետ այսօրիկ կէսօրէն երկու ժամ առաջ իրենց գործին գլուխը պիտի գտնուին և առնուազն կէսօրէն չորս ժամ յետոյ պիտի մեկնին։ Քարտուղարք և երկրորդական պաշտօնեայք իրենց պետերէն ժամ մը առաջ պիտի երթան և ժամ մը յետոյ պիտի մեկնին։

ՊԵՏԱԿԱՆ Խորհուրդը մերժած էր Գասապայի երկաթուղւոյ ընկերութեան այն աղերսագիրն, որով խնդրած էր որ իրեն յատուկ հանքածուխը մաքսատուրքէ զերծ մնայ։ Ընկերութիւնը առ այդ նորէն դիմած է Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին, որ խնդիրը կրկին անգամ յանձնած է Պետական Խորհուրդին։

ԿԱԼՈՒԱԾԱԿԱՆ վարկի դրամատուն մը հաստատելու ծրագիրը, զոր մատուցած էր Պ. Իզաք Ֆէրնանտէզ, ղրկուած է Եվգաֆի Նախարարութեան՝ ստանալու համար անոր կարծիքը։ Նոյն Նախարարութեան վարչական ժողովը նկատողութեան առած է զայն։

Ընկերութեան կանոնագրոյն վրայ առնուած տեղեկութեանց նայելով, ամեն տեսակ Վագֆ ու Միւլք կալուածներ և կէտիկներ աւանդ պիտի առնէ։ Պարտատէրն եթէ առանց ժառանգորդի մեռնի, ընկերութիւնը մինչեւ որ իր պահանջքը չգանձէ, Պէյթիւլմալի կամ Վագֆին կողմէ միջամտութիւն չպիտի ըլլայ։ Ընկերութիւնը ամեն տարի իր հասոյթէն հարիւրին մէկ պիտի վճարէ Եվգաֆի նախարարութեան՝ աւանդ գտնուած պահուն Մահլիւլ մնացած կալուածներու արժէքին նկատմամբ յառաջ գալիք պակասին փոխարէն։

ՍԷԼԱՆԻԿ-Կ. ՊՈԼՍՈՅ երկաթուղւոյ միացման գծին աւարտած մասերուն առժամեայ ընդունելութիւնը կատարելու պաշտօն ունեցող յանձնաժողովն, երէկ, Սէլանիկ ուղեւորեցաւ։

ՖԷՆԷՐԻ մէջ կառուցանելի պուլկարական եկեղեցւոյն, որ երկաթէ պիտի ըլլայ, աւարտած մասերէն մէկ քանին Վիեննայէն հոս պիտի բերուին և առանց մաքսի պիտի անցնին։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ կառավարութիւնը Փարիզի օսմանեան դեսպանատան յանձնած է տեղւոյն օսմանեան նորընտիր ընդհանուր հիւպատոս Վէլէտտին Շէմսի պէյի պաշտօնը վաւերացնող պաշտօնագիրը։

ԼԻԲԱՆԱՆՈՒ կառավարիչ Նաում փաշա Պէյրութի ապարանքը փոխադրուած է՝ ձմեռուան եղանակն անցնելու համար։

ՊԷՐՈՒԹ-Դամասկոսի երկաթուղին, որ ճամբուն վրայ գտնուած ձիւնին պատճառաւ դադրած էր, վերսկսեր է իր երթեւեկութեանց, որովհետեւ ճամբաները մաքրուեր են։

ՍԻԿԱՌԷԹԻ ԹՈՒՂԹ.—Մօնիթէօռ կ'ըսէ որ սիկառէթի թուղթերու իւրաքանչիւր տրցակին վրայ եթէ հինգ փարանոց դրոշմաթուղթ փակցուի, տարեկան 350,000 ոսկւոյ հասոյթ մը պիտի գոյանայ և եթէ այդ թուղթերու վաճառումը մենավաճառի վերածուի, տարեկան 600,000 ոսկւոյ հասոյթ մը պիտի գոյանայ։ Մօնիթէօռ, այս երկու միջոցներէն առաջինը նախամեծար համարելով, կը յայտարարէ որ այդ կերպով դրոշմաթուղթի հասոյթէն յաւելեալ մասը փոխարէն ցոյց տալով կարելի է փոխառութիւն մը կնքել։

ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ Պալթիմոր քաղաքին մէջ 1897 տարւոյն առեւտրական, երկրագործական, հանքային ու արհեստից ցուցահանդէս մը պիտի կազմակերպուի, որուն հրաւիրուած է նաեւ օսմ. կառավարութիւնը։

ՄՈՒՍԱ ՊԷՅ.— Թուրք լրագրաց մէջ կը կարդանք թէ Քիւրտ Մուսա պէյ ու Միւսկանի Մուսթաֆա, որք Մէտինէ ղրկուած էին հոն բնակութիւն հաստատելու համար, անկից փախած և սակայն Քերպելաի մէջ ձերբակալուած էին։ Արդ, Մուսա պէյ ու Մուսթաֆա Պաղտատ ղրկուած և անկից, Թապուր Աղասը Հասան պէյի յանձնուելով, հսկողութեամբ Մէտինէ վերադարձուած են։

ԻԶՄԻՐԷՆ կը գրեն թէ այն անձինք, որք տեղւոյն վարժարանին կառուցման գործին մէջ գեղծումներ գործած էին, դատուած ու դատապարտուած են հինգ տարուան բանտարկութեան և հինգ հազար ոսկւոյ հատուցման։

ՃԱՊՈՆՑԻ գնդապետ Ֆաւքուշիմա վերջերս Պէյրութ ժամաներ է։

ԵԳԻՊՏՈՍԻ Խտիվ Աբպաս փաշա, անցեալ ուրբաթ օր, Ապէտին ապարանքին մէջ տեսակցութիւն մը ունեցեր է Եգիպտոսի արտասովոր պատուիրակ Ահմէտ Մուխթար փաշայի հետ։

ԶԻԱ ՓԱՇԱ.—Փարիզի օսմանեան նախորդ դեսպան Զիա փաշայի անպաշտօն վիճակի ամսաթոշակ պիտի յատկացուի։

ՍԻՆՈՊԻ մէջ բերդարգելութեան դատապարտուած է Շաքիր անուն խահուէճի մը, որ անվայել լեզու մը գործածած ըլլալուն համար ամբաստանուած է։

ՎԱՆԱՅ ոստիկանութեան նորընտիր գօմիսէր Կիրիտլի Հիւսէյին էֆէնտի իր պաշտօնատեղին ժամաներ է։

ՍԱՄՈՍԻ կղզւոյն և օսմ. ծխախոտի Ռէժիի վարչութեան միջեւ բանակցութիւնք կը կատարուին, նոյն կղզին ծխախոտ ղրկելու համար։

ԵՂԵՌՆԱԴԱՏ ատեանը, կ'ըսէ Հագիգաթ, ի մօտոյ պիտի դատէ Կարապետ անուն անձն, որ ի Կէսիկ Փաշա Մկրտիչ էֆէնտին սպաննած էր։

ԿԵՂԾ ԴՐԱՄ. —Ոստիկանութեան պաշտօնեայք, երէկ, Գարաքէօյի կամուրջին վրայ Սթէֆան անուն Թէքիրտաղցի կօշկակար մը ձերբակալեցին, որովհետեւ կեղծ հինգնոց մը տուած էր։

ՊԱՐՍԿԱԿԱՆ դեսպան Միրզա Մահմուտ խան, որ հիւանդ էր, սկսած է ապաքինիլ, սակայն տակաւին այցելութիւն չընդունիր։

ՊԱՊԱԿԱՆ Նուիրակ Տ. Պօնէթթի յունարէն տետրակ մը հրատարակել տուաւ՝ ի պատասխանի Ֆէնէրի Պատրիարքարանի գրոյն։ Այդ տետրակ յունական եկեղեցւոյն դիտողութեանց պատասխանելէ զատ եկեղեցական ընդարձակ տեղեկութիւններ ալ կը պարունակէ։

Կ. ՊՈԼՍՈՅ իտալական, աւստրիական, ֆրանսական, անգլիական ու հելլենական առեւտրական սենեակներու՝ ինչպէս նաեւ ռուսիացի, պելճիքացի, հոլանտացի, շուէտացի, սպանիացի եւ ռումանիացի վաճառականաց ներկայացուցիչք առջի օրը գումարում մը ունեցան՝ Կ. Պոլսոյ քարափանց սակացոյցին նկատմամբ խորհրդակցելու համար: Այդ գումարման մէջ կարծեաց փոխանակութիւն մը կատարուեցաւ եւ որոշուեցաւ երկրորդ նիստ մը ընել: Նիստին նախագահեց իտալական առեւտրական սենեկին նախագահ Պ. Ա. Ռոսի:

ՍԵՒ ԾՈՎՈՒ ազատարարաց խումբին համար ալ այս տարի եւս Տարեգլխոյ առթիւ հաւաքուած դրամին գումարն է 7988 ղրուշ:

ԱՅՏԸՆ-ԻԶՄԻՐԻ երկաթուղւոյն յունուար 6ին աւարտող շաբթուան հասոյթն եղած է 3799 օսմ. ոսկի. անցեալ տարի նոյն միջոցին 5310 ոսկի էր:

Պ. ՊԼԱՆՇԸՆԷ, նորընտիր տնօրէն Քրէտի Լիոնէի Կ. Պոլսոյ ճիւղին, իր նախորդ պաշտօնատեղիէն՝ Իզմիրէն մեկնելուն առթիւ երեք հարիւր ֆրանք նուիրեր է տեղւոյն ֆրանսական բարեգործական ընկերութեան: Պ. Պլանշընէ մօտ օրէն մայրաքաղաքս կ՚սպասուի:

ԸՆԿԵՑԻԿ ՄԱՆՈՒԿ.— Անցեալ օր առտուն կանուխ, երկու կիներ, որոց մին պառաւ, ի Գում-գաբու լատինաց հաստատութեան դրանը վրայ ընկեցիկ մանուկ մը ձգեր ու հեռացեր են: Այդ շէնքին դէմ գտնուած յունաց եկեղեցւոյն պահապանը մանկան ճիչերն իմանալով իմաց տուեր է լատին կրօնաւորաց, որք մանուկն առեր եւ վրան յունարէն թուղթ գտնելով ուզեր են յանձնել յունաց եկեղեցւոյն, սակայն պահապանը հեռացեր է: Վերջապէս Քօսթի անուն խահուէճի մը, որ արդէն բազմանդամ ընտանեաց տէր է, մանուկն առնլով տուն տարեր է. անմիջապէս տղան կնքել տուեր եւ մօտը գտնուող մրգավաճառ մը կնքահայր եղեր է: Յետոյ իմացուելով որ մանկան վրայ ֆրանսերէն գրուած թուղթ մը գտնուած է, լատին կրօնաւորք թէեւ ուզեր են ետ առնուլ զայն, սակայն խահուէճին մերժեր է: Խնդիրն այժմ այդ վիճակին մէջ է:

ԳԱՐԱՍԻՒ հանքային երկրաչափը հեռագրած է ձեռնհաս իշխանութեան թէ Գալեա Գարայոլէնի արծաթախառն կապարի հանքին մէջ մաս մը վառօդ դիպուածով կրակ առեր է եւ գործաւոր մը ձեռքն ու երեսը այրեր են եւ թէ երկրաչափը հոն գացեր է քննութիւն կատարելու համար:

ԶՄԻՒՌ. — Հեռագրական տեղեկութեանց համաձայն, յունուար 14ի կիրակի օրը, Հէքքեարիի Ճուլամերկ գաւառակին երկու գիւղերուն լերանց վրայ մէկ քանի օր շարունակ տեղացած առատ ձիւնէն ահագին կոյտ մը գլորելով այդ գիւղերու վրայ ինկեր է: Շէնքի մը մէջ գտնուող չորս իսլամներ եւ տասնըչորս նեստորականներ չկրնալով փախչիլ, ձեան կոյտին տակ մնացեր ու մեռեր են: 300ի չափ ոչխարներ, երկու եզներ ու կով մը կոյտին տակ կորնչեր են:

—Գասթէմունիի Թօսիա գաւառակին մէջ ու շրջակայքը տեղացած ձիւնին բարձրութիւնը կէս մետրի հասեր է:

—Տրապիզոնէն կը գրեն թէ բաւական ցուրտ կընէ եւ թէ անցեալները ձիւն տեղալով քսանըչորս ժամու չափ մնացեր է:

ՅԱՆԿԱՐԾԱՄԱՀ. — Պօյաճքէօյի շրջակայ պարտէզներէ միոյն խրճիթին մէջ Եօրկի անուն մարդ մը, անցեալ իրիկուն, մեռած գտնուեցաւ: Բժշկական քննութեամբ հաստատուեցաւ թէ Եօրկի գինով վիճակի մէջ՝ սրտի կաթուածէ մեռած էր:

ԱՐԿԱԾ.—Առջի օրը, Գուզգունճուգի մէջ, 8 տարեկան հրեայ աղջիկ մը վար ինկաւ չորս-հինգ կանգուն բարձրութիւն ունեցող պատէ մը եւ ծնօտն ու շրթունքը ծանրապէս վիրաւորուեցան:

Ա Զ Դ

Այսօրուընէ սկսեալ ի վաճառ դրուած են Շիլլի գործարանի արտադրութիւններէն ֆանէլա շապիկ բուրդ գուլպայներ, բամպակ եւ ֆիլտիքօս մեծ քանակութեամբ Կ. Պոլիս Գաղճէ գաբու Թաշ խան թիւ 4 սենեակին մէջ. գնելու փափաքողք ժամը 5էն մինչեւ 11 կրնան ներկայանալով՝ նոյն առիթէն օգտուիլ:

ԹԱԹԱՎԼԱՅԻ

Բարեգործական Ընկերութիւնը

Թաթավլայի Կանանց Բարեգործական ընկերութիւնը կը ծանուցանէ մեզ թէ իր տարեկան պարահանդէսը որ տեղի պիտի ունենար յառաջիկայ շաբաթ գիշեր, յետաձգուած է փետրվար 20ի գիշերուան:

* * *

ԲԵՐԱՅԻ ԹԱՏՐՈՆՆԵՐԸ

Քոնքորտիայի եւ Օտէոնի Տնօրէնութիւնները կը ծանուցանեն թէ այս գիշեր դիմակաւոր եւ անդիմակ պարահանդէսներ պիտի տրուին այդ երկու թատրոններուն մէջ:

ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ

Ռումէլիի Երկաթուղւոյ պարտաթղթերու

Օսմ. Հանրային Պարտուց վարչութիւնը կը ծանուցանէ թէ Ռումէլիի երկաթուղւոյ պարտաթուղթերու 156րդ վիճակահանութիւնը հրապարակաւ տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ շաբաթ, 1 փետրվար (Ն. Տ.), ճիշդ միջօրէին, արքունի Փօղհանոցին մէջ, մասնակցութեամբ Օսմ. Կայս. Գանձուն: 1—2

ԱՆՑԱԾՈՂ ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Առ 600,000 ՖՐԱՆՔ

Երէկ խորհուրդ մը յղացայ, — այսպիսի խորհուրդներ շատ կը յղանայ մարդ, երբ մանաւանդ գրպանները պարապ են, — Ռումէլիի երկաթուղւոյն՝ ու պարտատոմսերուն դիմում մը պիտի ընէի. բայց որովհետեւ ներս չընդունուելու հաւանականութիւնս կար, Արեւելքի Թղթակիցը ձեւացուցի զիս ու այնպէս ճամբայ ելայ:

Զար սատանա՛յ, ահաւասիկ [illegible] չին քայլիս ձախորդութիւն մը, հասցէն [illegible] էր, ի զուր դէմս ելլողին կը հարցնէի, առանց որոշակի պատասխան մը ստանալու. վերջապէս երկար սրտմաշուքներէ վերջ հազիւ հազ յաջողեցայ գտնել:

Ծառան զիս լաւ մը չափել չափչփելէ վերջ, քաղաքավարութեամբ մը կակսի անուղղակի հարցափորձելու.

—Ի՞նչ ծառայութիւն կրնամ մատուցանել ձեզ, պարոն:

Ահաւասիկ բառաձեւ մը, որուն եղբայրակցութիւնը միշտ մերժում կ՚ըլլայ, եւ ով որ գործ ուզողի մը հետ այս ոճով կակսի խօսիլ, վստահ եղիր որ «առ այժմ չենք կրնար, բայց ապագային կ՚աշխատինք ամէն ձեռնտուութիւն ընել ձեզ» ըսելով ճամբու պիտի դնէ խեղճ խնդրարկուն. ինչ որ է, ես առանց յուսահատելու պատասխանեցի.

—Երախտապարտ կըլլամ ձեզ, եթէ հաճիք ներկայացնել 600,000 ֆրանք շահելիք թիւին:

—Առ այժմ անկարելի է այդ փափաքնիդ իրագործել, որովհետեւ պարոնը շատ զբաղած է այս միջոցին ու չի կրնար բնաւ մարդ ընդունիլ:

—Ի՞նչ, միթէ 600,000 ֆրանքը կը հաճի՞ զբաղիլ:

—Զբաղի՜լ, արդեօք վայրկեան մ՚ունի՞ շունչ առնելու. գիշեր ցորեկ դիմումները իրարու վրայ կը տեղան եւ ինքը բնաւ միջոց չունի չորս կողմը նայելու, մէկը աղջի՞կը հարս պիտի ընէ, իրեն կը դիմէ. միւսը ճանբորդութի՞ւն պիտի ընէ, իրեն կ՚աղաչէ. մէկը տո՞ւն պիտի շինէ, իրեն վստահելով է որ կակսի. ուրիշ մը կի՞նը պիտի գոհացնէ, բոլոր յոյսը բիանքօին վրայ կեդրոնացուցած է. հապա գրագէտնե՞րը. Աստուած իմ, ստանաւո՞ր կուզես, արձա՞կ, վերջապէս կա՞յ աշխարհիս մէջ արարած մը որ իրեն դիմած չըլլայ. «ա՛խ, 600,000 ֆրանք» կը կանչեն, ու ինքն ալ շուարած մնացած է հիմայ թէ ի՞նչ ընէ. որո՞ւն հասնի, եւ ո՞րը մերժէ:

—Սակայն կը համարձակիմ յայտնել թէ, իմ նպատակս բոլորովին տարբեր է այդ գձուձ մարդիկներէն. ես խմբագիր եմ, եւ իբրեւ խմբագիր բնականաբար ինքզինքս շատ բարձր կը բռնեմ դրամական մակարդակէն, որպէս զի բնաւ իրարու չը մօտենանք. որովհետեւ մենք օդով կ՚ապրինք, եւ այս այցելութեանս նպատակը ուրիշ բան չէ, եթէ ոչ տեսակցութեան մը մէջ անձամբ յարգանքներս մատուցանել Պ. 600,000 ֆրանքին:

400 թիւը նկատելով որ, իբրեւ խմբագիր մէկ երկու մերժումով ընկրկելու երես չունիմ ես, զիս ներկայացուց եւ լսեցի ուրիշ խնդրարկուներ ալ:

Ասոնցմէ մէկ քանիին օրինակը կը հրատարակենք ի ստորեւ, հասկցնելու համար թէ ինչ տեսակ թուղթեր են:

Պարոն,

«Սրանով վեց տարի է որ Պոլսումն եմ եկել ու չաջողուեց ինձ, առանց էն էլ մեծ ծախսեր անելու մէկ կոպէկ աւելցնել գրպանումս. ախր չեմ հասկանում ի՛նչ անելու ապրում եմ բարեկամներիս բինձ ու բուճախումը. որոնից յետոյ թէկուզ տասը փող էլ չահեմ, չեմ կամենում վախցրած երեխի նման թաք կենալ էս հասնոնների մէջ. բնաւ եզա չեն գալիս. զարգացած կուլտուրա չունեն. Գերմանիա չեն գնացել. մանկավարժութիւն չեն ուսանել. ու հէնց որ մատնացոյց ես անել իրենց սխալներին, դիւրեկան չէ գալիս եւ ոչ մինին. ի՛նչ արած. ախր վերադառնալու եմ էս արտասահմանից. դու կ՚ասես ովքեր թողել են քո ռաքերին. ճշմարիտ ասած եւ ոչ մի բան արգելք չէ դառնում ինձ. բացի սոսկ փողերից: Խնդրում եմ, մի յապաղէք հասցնել ինձ, ոչ պակաս քան քսան հազար պօլու էմպէրիալ. ես հարստութիւնի չեմ ցանկանում. թող նրանց լինի հարստութիւնը, ես կամենում եմ մարդ լինել վիճակահանութեան շնորհիւ»

* * *

«Յարգապատիւ վիճակահանութեանդ մատչիմք ի համբոյր:

«Ոչինչ զանխուլ են ի ձէնջ զոր կրեմքս եւ տառապիմքս վիշտս եւ թշուառութիւնս ի մէջ տառապեալ եւ անցաւոր աշխարհիս, եւ ո՛ իցէ մարդ, որ կեցցէ եւ մի ըմպիցէ ի բաժակէն դառնութեան, այլ ուրոյն են վիշտք եւ ուրոյն դառնութիւնք, եւ ի մանկանցուաց են՝ որ զհաց ուսուցն սաշխի ունին, եւ են՝ որ զմեծափարթամութենէ եւ զընչից խորհին յամենայն ժամ. արդ զի՞նչ ասացից եւ զի՞նչ խնդրեցից բանզի յոյսն մեր առ Ձեզ է. զի ի մանկանցուացս խոստեալ է այժմ դրոցս բարբառ եւ ոչ ոք կամիցեալ կալ սակս զարգացման եւ յառաջ վարելոյն ոսկեղէն դպրութեան, արդ խնդրեմք ի քէն, հաճեսջիր ի ձերոյդ առատաբուղխ ողորմութեանց շնորհել մեզ զէթ գումարս վաթսուն բիւրոց ֆրանկաց (600,000 ֆրանք) ոչ ի պէտս խաղամոլութեան եւ պատճառս շուայտութեան, այլ զի այնու փառաւորեսցի գրոցս բարբառ, եւ քեզ փառք ընդ վեց բիւրուցն եւ ընդ վեց հազար ֆրանկացն ամէն:»

* * *

«Վերապատուական Մուշու Ճրմէնթըֆլ-բին կորսուած բարեկամս թէպլէդ կուաւնիմ:

«Մալիմիրդ յինի ուր, ծառայականս տասը տարիէ միւթէճավվըլ Ըստամպուլ տէօշէմէները տէտիրկին կանեմ. անճախ էնճամ էլ քէլամ, հալա սէրվէթի մը զարուտանիսի մը մալիք չը կրնալ ըլլալուս մուճրտվը. Դաւիթին պէս ի քեզ տէր յուսացային պոչը բռնած կու պէքլէեմ. էֆէնտըմ ան է ուր աս ճամբուն ծարն ու պոչը չի տի գտնամ ըսէ, պարէ քերէմ ու հիմմէթ արէ. իքինճի իքրամիէն վէ եա խօտ վաղ անցանք էֆէնտըմ. Լամօւթըման է ինչ ճիւերս է, անոր օյսուն յանըլը չեղանք:

«Մեզաւորս ուր էրէյէ. հիսապի ա՛ իմա եմ, ողորմած հոգի հաճի մահտեսի Մանուկեանին ըրած տէֆթէրն ու պաիլամ միֆ. լիս Թումիկին քօնքօրտաթօն անանկ շարժը շուաւթեր նըզամը տարիէսին թանգիմ արիր եմ ուր, ահպապը մաթլուպին հինգ փարայ թէտիւէ չընելէն սըղրա էրէյի մէպալաղ մ՚ալ եսս թէ ավին ու հէմչէրիներէն Խօղմօղ աղան միւթալաա ըրած վախտը թասճիւրէն մուստաը խածաւ վէ զավալլըն հիմանէկա քարմախօրլ ժուռ կուգայ: Պինաէն ալէհ իմ իրիճաս աս է ուր անանկ թախըմ մը հիսապին պոչէն վույիսուֆիէնէ զանեցողներուն աս իքրամիեէթ հիսսէտար ընելուդ իսէ, ընչխ մ՚ալ դարձա՛ զերեսս քոյ առի, վէ էկէր ուր աս երեքնիս ալ սէմ մու իթիպար չանելով իքրամիէէն մեզաւորս հիսսէտար չընելու էսրար անիս իսէ, օր մը ճամբուդ վրայ տի դամ պառկիմ վէ մէնպահաթ աս իքրամիէէդ հիսսէտար ըլլեմ:

Պէնտէի
ՏԱՄԻԱՆՈՍ

Աս ու ասոնց նման ուրիշ խնդրագրերուն կարդացուիլը լսելէս վերջ արդէն յուսահատութիւնը պատած էր զիս. ուստի կարճ տեսակցութենէ մը վերջ շուտով բաժնուեցայ 600,000 ֆրանքութենէն. ու տուն եկայ հաստատ մտադրութեամբ որ [illegible] վրայ յոյս չը դնեմ ու աշխատութեանս միայն վստահիմ: **ԲԱՍԻՄ**

ԱԶԴ ՕՍՄ. ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՊԱՐՏՈՒՑ

Շերամաբուծական վարժարանին բացումը, յառաջիկայ տարեշրջանին համար, տեղի պիտի ունենայ 1896 ապրիլ 1ին (Ն. Տ.): Հետեւապէս կը ծանուցուի այս վարժարանին դասընթացքներուն հետեւիլ փափաքողներուն թէ իրենց խնդրագիրները ներկայացնելու են վարժարանին տնօրէնութեան մինչեւ սոյն թուականը: Անոնք ինչպէս նաեւ երկրորդ տարւոյ աշակերտները Պրուսա գտնուելու են բացման օրը: ԸՆԴՀ. ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

SANTAL MIDY

Սանդալ Միտիի յաջողութիւնը բազմաթիւ կեղծեր եւ նմանութիւններ երեւան հանած է՝ որոց մէջ Սանդալի հիւթին տեղ շատ անգամ անճանաչ մայրի հիւթ կը դնեն: Ուստի կը հրաւիրենք երկտասարդները որ մերժեն աժան քափիւլները եւ Միտի անունը պահանջեն իւրաքանչիւր քափիւլի վրայ:

ՃԱՆԹԱՐԳԵԼ
ԵԼԵՔՏՐԱԿԱՆ ԶԱՆԳԱԿ
եւ ուրիշ ամեն տեսակ ելեքտրական գործիք
ԱՆՕՐԻՆԱԿ ԱԺԱՆ
Ընտիր ապրանք, խնամեալ աշխատութիւն
1880ԻՆ ՀԻՄՆՈՒԱԾ ՏՈՒՆ
Մ. Վ. ԱՃԵՄԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ
ՏԱՆՁՆԱՌՈՒ—ԵԼԵՔՏՐԱԳԷՏՔ
ՀԱՑԹԱՑԹԻՉՔ ՊԵՏՈՒԹԵԱՆ
14 եւ 19, Չիվիէր Պէյ խանի, 14 եւ 19
Քիւրէքճիլէր — Կալաթա

Վաճառ

ՂԱԼԱԹԻԱ, 18,30 Յունուար 1896

Անուանին.	Վճարեալ	Թուական	Անուանը Արժեթղթոց	Ընթացիկ Գիներ	
100		1881	Թուր. Շէրի A } 1 %	57	—
100			» » B	32	—
100			» » C	30	20
100			» » D քաղուած	22	31
400			պաղուած	22	12
100			միջօրէ	22	23
100		1870	Ռումէլիի երկ. քաղուած	103	—
Ֆր. 500			պաղուած	103	50
			միջօրէ	102	—
Անկ.	Վճր.				
20	10	1890	Զամանիէ 4 %	—	—
22	11	1869	Քրէտի ժէն. Օթ.	7	34
10	5	1872	Սօս. Օթ. տը Տ. է Վ.	3	38
140	140	1878	Լաւրիումի	45	—
500	300	1889	Անատոլուի (Բաժ.	685	—
500	500		Երկաթուղիք (Պրթ.	315	—
20	8	1882	Թէքամիւլ (Բաժ.	9	30
500	500		(Պրթ.	490	—
500	200	1883	Թմ. Ռէժի	17	05
1.40	1.40	1892	Թմ. Սիկարէթ 6 %	1	75
11	5½	1893	Թմ. Ապահովգր. Ընկ.	5	62½
500	500	1882	Ջրի Ընկ. Տէրքոս	390	—

ՄԹԻԼԱՆՑ (Բրիժ) ԴԻ ՎՐԱՅ	Օ. Ո.	Ղրշ.
8 օրուան համար 1000 հատի	5	—
1 ամսուան համար	6	—
1 օրուան համար	1	50
Ռըբըր	—	25
Կոնխոլի (Հէվալէսիզ)	1	32½

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՑ			
Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	119	3/8
Փարիզ »	Ֆր.	23	35
Վիեննա 3 օրուան	Ֆիոր.	10	87½
Պերլին չէք	Մարք.	18	45

ՄԹԻԼԱՆՑ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՒ ՎՐԱՅ			
8 օրուան համար 25 հատի	Ֆր.	3	50
1 ամսուան համար	»	6	50
ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ			
Անգլ. ոսկի	Օ. Ո. 100 ղրշ.ին	110	05
20 Ֆրանքնոց		87	29
20 Մարքնոց (Գերմանական ոսկի)		107	20
Քրիմէց		51	10
Ռուպլ թղթադրամ		6	53
Մէճիտիյէ		108	26
Ծանր արծաթ		108	—
Մէճալիք		98	20
Տոկոս Ղալաթիոյ Ցանկատան		6	—

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆՔ

ՓԱՐԻԶ 29 Յուն.		
Քոնսոլիտ Օսմ. B Գնիկ. Ֆր.	—	—
» » C » »	21	20
D (Բացուած »	—	—
(Փակուած »	20	72
Ռումէլիի Երկաթուղի »	105	62
Բէրարիմ »	453	25
Մաքսային Պարտաթուղթք »	478	75
Զամանիէ »	413	75
Ռէժիի Բաժնեթուղթ »	396	25
Պանք Օթոման (անուանեալ.) »	465	62
Ռանթ Ֆրանսական 3 % »	102	22
» » 3½ % »	107	10
» Իտալական »	84	40
Քրէտի Լիոնէ »	780	—
Քրէտի Ֆոնսիէ »	—	—
Քոնդուար տ'էսգոնդ »	—	—
Սուէզի Բաժնեթուղթ »	—	—
Եգիպտական Միացեալ »	534	—
Չէք Լոնտոնի վրայ »	25	237
ՎԻԷՆՆԱ 29 Յուն.		
Ռումէլիի Երկաթուղի Ֆիորին	57	—
Օսմ. Ռէժի »	189	—
Փոխանակ. Լոնտոնի վրայ ի տես	121	60
» Փարիզի »	—	—
ԼՈՆՏՈՆ 29 Յուն.		
Քոնսոլիտ Օսմանեան A Ա. Ո.	58	—
» » B »	31	87
» » C »	20	62
D (Բացուած »	—	—
(Փակուած »	20	18
Օսմ. Փոխ. 1891ի 4 % (Եգիպտ. բաժ.)	—	—
» » 1894 3½ % (Եգպ. Հրկ.)	—	—
Պանք Օթոման (վճարեալ) »	12	37
Ալյոնի Երկաթուղի »	11	—
Միացեալ Եգիպտական »	102	75
Առանձնաշնորհեալ »	—	—
Անգլ. Քոնսոլիտ »	107	93
Պուլկար. Փոխառ. »	—	—
» » Նոր 5 % »	86	50
Ռանթ Հելլենական 5 % 1881 »	28	50
» » 5 % 1884 »	28	50
Փոխանակ. Փարիզի վրայ 3 ամիս	25	370
ՊԵՐԼԻՆ 29 Յուն.		
Օսմ. Փոխառութիւն 1888ի Մարք	—	—
Ռումէլիի Երկաթուղի »	108	50
Անատոլուի Երկաթ. ¼ Պրթղթ. »	—	—
Փոխանակ. Լոնտոնի վրայ 3 ամիս	20	385
» Փարիզի » 3 ամիս	—	—
Մակեդոնիոյ Երկաթուղի	—	—

ԹԷՅ, ԹԷՅ, ԹԷՅ

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՏՈՒՆ ԹԷՅԻ
ՀԻՄՆՈՒԱԾ 1850
Կ. ԽՈՒՐՇԻԴԵԱՆ
MARQUE DEPOSÉE
[illegible] Պէյ խան թիւ 10բ
ՄԱՍՆԱՃԻՒՂՔ
Օսմանեան գլխաւոր քաղաքաց մէջ
ՉԻՆԻ, ՃԱՎԱՅԻ, ՍԷՅԼԱՆԻ, ՀՆԴԿԱՍՏԱՆԻ
ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԹԷՅԵՐ
Մեծաքանակ եւ փոքրաքանակ վաճառում
Տեսակի, չափի եւ գինի մասին կատարեալ ուղղամտութիւն
Զգուշանալ Մեր մարքային Կեղծերէն

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿ.

Ռուբինօ շոգենաւը, նաւապետ Քրր, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հոս հասած է:

Տորօ շոգենաւը, նաւապետ Մաքբըրմ, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն մեկնած է ամսոյս 19ին եւ փետրուար սկիզբը հոս կը սպասուի:

Էկրօ շոգենաւը, նաւապետ Ուայթսըն, ընդհանուր վաճառքով այժմ կը բեռնաւորի ի Հըլ եւ ամսոյս 31ին պիտի մեկնի ուղղակի Պոլիս գալու համար:

ԻԼԱՆ

ԽԱԶԻՆԷԻ ԽԱՍՍԱՅԻ ՇԱՀԱՆԷ

Խազինէի Խասսայի շահանէճէ միւպայեա օլունաճագ մախսուլէ Մըսըր բիրինճինին գարարը գաթիսի քանունը սանիյին 22ինճի բաղար իրթէսի կիւնիւ վիրիլէճէկինտէն, թալիպ օլանլարըն հէմէր մէզքիւրտէ սաաթ 6տան նիհայէթ 9ա գատար Խազինէի ճէլիլէի միւշարիլէյհայէ կէլմէլէրի իլան օլունուր: 3—3

15 քանունը սանի 311

ԻԼԱՆ ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Մէրքէզը Սալթանաթը Սէնիյէտէ պուլունան Ծէնուտը Ճէնապի միւլքիյէսինէ կէնէ չէհրը Ռամազանը Շէրիֆտէ վէրիլմէք իւզրէ նիզամիէ էրզաք անպարընտա մաւճուտ գարըշըգ 10,000 գըէէտէն 14,000 գըէէյէ գատար գէյթունըն պէհէր գըէէսի սըմ Մէճիտիյէ 19 ղրշ. հիսապը իլէ 100 փարասը թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ իշպու չէհրը քանունը սանինին 18ինճի բէնճշէնպէ կիւնիւ գարարը վիրիլէճէկինտէն մէզքիւր ըլ մըզատէ գէյթունը թէնզիլը ֆիյաթ իլէ իհալէ թալիպ օլանլարըն մազամը ալիի Սէրասքէրի լէվազըմաթը ումումիյէ դայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր: Նօ. 14

Նիզամիէ էլպիսէ անպարընտա թէրաքիմ իթթիրիճէ մաամիր իթթիրիլմէք իւզրէ մէվճուտ միւնագասայա գօնուլան զաքքէթան էօլէքէթինին պէհէր չիֆթինին մաամիր իսճէրէթի 7½ ղրշ. տան թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ քանունը սանիի բաւ[illegible]ինին 20ինճի կիւնինէ գատար միւնագասասը իճրա օլունարագ մէզգիւր կիւնտէ գարարը գաթիսի վիրիլէճէկինտէն թալիպ օլանլարըն մազամը ալիի Սէրասքէրի լէվազըմաթը ումումիյէ դայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր: Նօ. 18 3—3

ՏՈՔԹԷՕՐ Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ
ՌՈՒՍԻՈՅ ՆԱՐԴԻՆ ՎԿԱՅԵԱԼ, ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ—ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ
(Հաստատեալ յամին 1852)

Նորանշան գործիքի մը միջոցաւ ամենասաստիկ ցաւած ակռաները, մէկ անգամէն վայրկենապէս կը լեցնեն, ցաւով դիմել եւ բուժուած վերադառնալ: Կատարելագործեալ եղանակաւ, ոսկեայ, ծածկաւոր, եւ դիմացկուն արհեստական ակռաներ կը պատրաստեն, յար եւ նման բնականին, դէմքի ձեւաւորութիւն ~ (ըստ տարիքի), ծամողութիւն, եւ ազատ արտասանութիւն երաշխաւորեալ: «Սկոռբիւթ» կոչուած բերնի հիւանդութիւնը, երեք այցելութեամբ կատարելապէս կը բուժեն, ինչպէս նաեւ թմրեցուցիչ դեղերու, եւ նորանշան [illegible] ցաններու միջոցաւ առանց ցաւի ատամնահանութիւն:

Թիւ 396 Մեծ փողոց Բերա, (Խաչի գերեզմանատան վրայի յարկը ճիշտ Չալըքճեանց դէմը). Գատըգիւղի յաճախորդք կրնան դիմել նաեւ իրենց բնակարանը Թիւ 1 Նոր բացուած Իբրասէլի փողոց ամէն օր:

Ծ. Գ. Հաւասարելու համար Եւրոպիոյ եւ Ամերիկայի առաջին կարգի Ատամնաբուժներու՝ ժամերը կիրակի օրն ալ, ինչպէս նաեւ մինչեւ կէս գիշեր հիւանդ կ՚ընդունին Բերայի գործատեղինին: 410

ՏՈՔԹ. ՀՐԱՆՏ Պ. ՄԱՏԹԷՈՍԵԱՆ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ
ԲԵՐԱ Կալաթա-Սարայ Թատրոն փողոց թիւ 1

ՀԱՅ ՆՊԱՐԱՎԱՃԱՌԱՆՈՑ
[illegible]
Ե. ՓԱՆՈՍԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.
30. Վոյվոտա փողոց. Օսմ. Պանքային դէմ. 32
Ընտիր ապրանք, ուղիղ կշիռ, չափաւոր գիներ
Վճարմանց դիւրութիւն
Յանձնարարութիւնք առանց ծախքի կը ղրկուին մինչեւ տուն: 333

ՎԱՐՁՈՒ ԵՒ ԾԱԽՈՒ ՏՈՒՆ

Օրթաքէօյ, Թաշ-Նէրտիվէն, ծովահայեաց, եւրոպական ոճով կառուցուած քարաշէն հոյակապ տուն մը ծախու է եւ վարձու կը տրուի: Ունի 14 սենեակ, բաղնիք եւ ընդարձակ պարտէզ: Դիմել Արեւելքի խմբագրատունը: 16—20

ACTIONS MINES D'OR
SUD—AFRICAINES
ՈՍԿԵՀԱՆՔԻ ԲԱԺՆԵԹՈՒՂԹՔ
ՀԱՐԱՒ—ԱՓՐԻԿԵԱՆ
ՄԱՍՆԱՒՈՐ ՍԵՆԵԱԿ ՏԵՂԵԿԱԳՐՈՒԹԵԱՆՑ

Գլխաւոր արժեթուղթերուն պարունակները յաճախորդներուս տրամադրութեան տակն են.

Ա. ՖԱՐՐՍ, Քամպիօի միջնորդ, Կ. Պոլիս: 420

ՕՍՄ. ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՔՈՆՍՈՒԼԻՏԻ ՊԱՐՏՔ

1881 Դեկտեմբեր 8|20ի Կայս. Իրատէով Թողեալ Հասոյթք

ԺԴ. ՏԱՐԵՇՐՋԱՆ—ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1895

ՀԱՍՈՅԹՔ	Զուտ հասոյթ գաւառ. վարչ.	ԶՈՒՏ ՀԱՍՈՅԹՔ Գաւառական եւ կեդրոնական վարչութեան			
			Գումար Նախորդ ամիսներուն	Գումար մինչեւ 1895 Դեկտ. 31	Գումար մինչեւ 189 Դեկտ. 31
	Ղրուշ	Օսմ ոսկի	Օսմ. ոսկի	Օսմ. ոսկի	Օսմ. ոսկի
Վեց անուղղակի տուրք: Ծխախոտ (յանձնեալ տրոց գանձումն)					
Աղ					
Դրոշմ					
Ոգելից ըմպելիք	7,029,824 95				
Ձկնորսան					
Մետաքս					
Ընդհ. Տնօրէն. վճ. ծախքերը	310,287 48				
Մնաց.: Զուտ հասոյթք	6,719 537 47	65,653 47	795,516 35	861,169 82	915,191 10
Հասոյթք Բէժիէն	18,750,000	187,500	562,500	750,000	750,000
Զանազան հասուցմունք: Հարկ Պուլկարիոյ փոխանակեալ ծխախոտի տասանորդէն առնուելիք 100,000 Օսմ. ոսկւոյ՝ մինչեւ ցարդ գանձումն ըլլալու հարկէն	786,377 17	7,796 65	76,234 07	84,030 72	94,280 89
Յաւելուած Կիպրոսի հասութից փոխանակեալ ծխախոտի տասանորդին յաւելուածով, կամ Մաքսատան վրայ փոխանակագրէ գոյանալիք 130,000 Օսմ. ոսկւով			51,2 8	51,298	51,298
Արեւ. Ռումէլիի տրկ. հարկէն	1,266,886	12,668 86	101,350 88	114,019 02	126,688 60
Թըմպէքիի տուրք, Մաքսատնէն փոխանակագրով վճր:			25,000	25,000	25,000
Սերպիոյ, Գարատաղի, Պուլկարիոյ եւ Յունաստանի բաժին ինկած պարտք	......	......	......	......	......
Գումար	27,516,800 61	273,618 98	1,611,899 30	1,885518 28	1,962458 59
Զեղչք.: Գաւառաց դրամներէ առնուած չափ	......	......	......	......	......
Լումայաշահ (ածիօ) դրամոց փոխանակման վրայ	......	......	......	......	......
Ընդհ. գումար	27,516,800 64	273,618 98	1,61 ,899 30	1,885518 28	......
Անցեալ տարւոյ նոյն շրջանի	28,527,735 40	283,328 55	1,679,130 04	......	1,962458 59

	Ղրուշ	Օսմ. ոսկի	Օսմ. ոսկի	Օսմ. ոսկի
Վճարեալ գումարք կայս. Իրատէին 10 եւ երկու յօդուածներով նախատեսեալ արժեթղթերուն ի հաշիւ.	......	215,250	......	215,250
Քոնսոլիտէ պարտուց ոսկւոյն համար Եւրոպա ղրկուած եւ Կ. Պոլիս վճարուած գումարք	......	1,213853 95	......	1,356694
Օսմ. Ընդհ. Պարտուց Վարչ. Խորհրդին ընդհ. ծախք	......	39,0 9 97	......	38,259
Օսմ. Կայսերական Պանքան դրուած ոսկեդրամ	......	465,046	......	352,189
» » փոխանակագրամ	1,273,100 40	12,318	......	5,025
Կեդրոնական վարչութեան սնտուկին մէջ ոսկեդրամ	......	......	......	......
» » փոխանակելի դրամ	1,881 70	18	......	39
			1,885518 28	962,458

Ի Դիմաց Վարչական Խորհրդոյ
Նախագահ Խորհրդական պատուիրակ
(Ստ.) ԼԷՈՆ ՊԷՐԺԷ ԿՈՒԻՍՕ ԿՈՒՐՃՕՂԼԻ
Կ. Պոլիս 10|22 Յունուար 1895 (Կնքէ) 3

ՈՐՈՇ ԳԻՆ
ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ Ս. ԾԹԱՅՆ
ՄԵԾ ՄԹԵՐԱՆՈՑ ՀԱՆԴԵՐՁԵՂԻՆԱՑ
ԱՅՐԵՐՈՒ, ԿԻՆԵՐՈՒ ԵՒ ՏՂՈՑ ՀԱՄԱՐ
ՁՄԵՌԱՆ ԵՂԱՆԱԿԻՆ ՀԱՄԱՐ
ՄԵԾ ՔԱՆԱԿՈՒԹԵԱՄԲ ԶԳԵՍՏՆԵՐ ԿՈՒԳԱՆ ՇԱՐՈՒՆԱԿ
ԱՅՐԵՐՈՒ, ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՆԵՐՈՒ ԵՒ ՏՂՈՑ ՀԱՄԱՐ ԻՆՉՊԷՍ ՆԱԵՒ ԿԻՆԵՐՈՒ ԵՒ ՕՐԻՈՐԴՆԵՐՈՒ
ԱՆՍԱՀՄԱՆ ԱՅԼԱԶԱՆՈՒԹԻՒՆ
ԳՈՐԾԱՐԱՆԱՑ ՏԵՍԱԿՆԵՐՈՒ, ՁԵՒ ԵՒ ՆԱԽՇ ՎԱՅԵԼՈՒՉ
ԳԵՐԱԳՈՅՆ ԱԺԱՆՈՒԹԻՒՆ
Վաճառումնք ՈՐՈՇ ԳՆՈՎ ընդարձակ վաճառատանց մէջ.
Ի ՂԱԼԱԹԻԱ
Քարաքէօյ, 20, Մեծ Մթերանոց Գորասի եւ Եէնի-Ջամի փողոց եւ Թիւնէլի մօտ
ՊՈԼԻՍ
Նոր շէնքին մէջ, Մեծ փողոց Պահճէ-գափու, Կամուրջին մօտ.
ՈՐՈՇ ԳԻՆ
ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ Ս. ԾԹԱՅՆ
ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ Ս. ԾԹԱՅՆ

ԹԷՅ
ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
ԹԷՅԻ ԵՒ ՇԱՔԱՐԵՂԻՆԱՑ
ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ ՅԱՄԻՆ
1888
Ա. ԱԼԷՄԵԱՆ եւ Գ. ՔՈՎՆԱԹԵԱՆ
ՊՈԼԻՍ, ԲԱԶՄԻՋ ՓՈՂՈՑ 49, 52

ԹԷՅԻ թիւ 52 Վաճառատան մէջ կը ծախուի Չինաստանի, Ճավայի, Սէյլանի, Հնդկաստանի ընտիր թէյ, մեծ եւ փոքր քանակութեամբ:

ՇԱՔԱՐԵՂԷՆՆԵՐՈՒ թիւ 49 Վաճառատան մէջ կը ծախուին եւրոպական [illegible] ընտիր ՇԱՔԱՐԵՂԷՆՆԵՐ, գիւրքիւի, շոքօլա, եւ ամէն [illegible] եւ այլն:

438 [illegible] 47-60

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՆՈՐԹՀ ԲՐԻԹԻՇ ԷՆՏ ՄԷՐՔԸՆԹԱՅԼ

ՆՈՐԹՀԸՐԸՆ ԷՇՈՒՐԸՆՍ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 11,671,018
ՀԱՍՈՅԹ 1894 ՏԱՐՒՈՅ 2,906,678

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 4,444,600
ՀԱՍՈՅԹ 1894 ՏԱՐՒՈՅ 1,105,300

Ընկերութիւնս Պոլսոյ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ ամէն կարգի վտանգաւոր ապահովագրութիւններ ի գործ կը դնեն չափաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած դիւրութեան երաշխաւորութեամբ մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրնան վստահաբար զիրենք ներկայացնել. Նաև երբ ապացոյց իրենց հաստատութեան, միայն հրդեհի ճիւղին համար մինչեւ ցարդ տուժած վնասին 20,000,000 Անգլիական ոսկին կ'անցնի։

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐԻԹԱՅՄ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի, 500,000

ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 110,00[illegible]

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն և դրամարկղներն խիստ օգտակար պայմանաւ։ Գնոց և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ ուզողք կը հրաւիրուին դիմել Ղալաթիա Մէհմէտ Ալի փաշա խան գետնայարկ Թիւ 22 և 22 bis սենեակներն, առ ԳՈՒԻՆԷՍ Ց. ՍՈՒՐՈՒԵԱՆ Գործակալ . Փոխն վերոյիշեալ երեք Ընկերու

ԿԻԻԶԷԼ ԳՕԳՈՒԼԱՐ (Բարֆիւմըրի)

ED. PINAUD

PARIS

37, Պուլվար տը Ստրազպուրկ, 37
Բէրաքէնտէ մաղազաը։
30, Պուլվար տէ գ'Իթալիէն, 30

ԷՏ. ԲԻՆՕ

Մաղազայընըն մախսուսու
ԻՔՍՈՐԱՔԻՍԱՐԻ ԿԻԻԶԷԼ ԳՕԳՈՒԼԱՐ
ԻՔՍՈՐԱՔԻՍԱՐԻ խիւլասա
ԻՔՍՈՐԱՔԻՍԱՐԻ Սապօն
ԻՔՍՈՐԱՔԻՍԱՐԻ Բօմատա
ԻՔՍՈՐԱՔԻՍԱՐԻ Եաղ
ԻՔՍՈՐԱՔԻՍԱՐԻ Բուտրա
ԻՔՍՈՐԱՔԻՍԱՐԻ Թուալէթ սիրքէսի (վինէկր)
ԻՔՍՈՐԱՔԻՍԱՐԻ Պրիլանթին
ԻՔՍՈՐԱՔԻՍԱՐԻ Գօզու չըգըրը
ԻՔՍՈՐԱՔԻՍԱՐԻ Թուալէթ սույը
ԻՔՍՈՐԱՔԻՍԱՐԻ Գօզմէթիք

Գուլէթ վէրիճի ԳԸՆԱ ԳԸՆԱ ՍՈՒԻԹԸ
պաշա մախսուս գայլոնէյի սըհհիյէ

Բարիզին 1889 սէրկիի ումումիսի
ՊՕՒԲԷԹԻ

Մէնուիլ իւլին բէք նէֆիս գօգուլար
Մէսէլա Թէֆարիք
Պէյազ էլիոթրոբ չիչէյի — Թէառօզա
Ջամբագ բուտրասը (իրիս)
Բարմ մէնէքշէսի

Մարուլ խիւլասասընտան ալա սապօն
Թէն բուտրասը
Տէ. Թէմիզլէմէկէ մէ տիշ ազըըընըն
մախսուս իքսիր։

ԳՆԴՈՒԹԻՒՆ

բուժում ճնարքի

[illegible]

ՎԻՇԻԻ ԼՈՒԾԻՉ ՓՈՇԻԻՆ

Լուծիչ
Գարման
ստամոքսի աղիքներու թեամբ, մարսելու և գիւրաւ ըմպելի
Փարիզ, 6, ավընիւ Վիքթորիա
եւ դեղարանք

ՆՈՐ ՈՒՂԵՑՈՅՑ

ՄԷՍԱԺԵՐԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Ուղղակի և Թեւեկ ընդմէջ Լեւանտի եւ Սեւ ծովու նաւահանգիստներուն (երթեւ դարձին հանդիպելով ի Հավր :

Լոնտոնէ մեկնում ամեն [illegible]. Մարսիլիայէ հ'ելում ամեն շաբաթ օր, իրիկուան ժամ 4ին, մէկ շաբաթ, սկսեալ սկսուն. 21էն, դէպի Պիրէոն, Իզմիր, Տարտանէլ, Կ. Պոլիս, միւս շաբթուն, սեպ. 28էն սկսեալ, դէպի Բալամադա, (փոխադրութիւն Թաքարօյօ) Շիրա, Սէլանիկ, Տէտէ-Աղաճ, փոխադրութիւն Քավալա, Տարտանէլ, Կ. Պոլիս։

Կ. Պոլսէ մեկնում դէպի Մարսիլիա, Հավր, Լոնտոն, ամեն ուրբաթ, առտուան ժամ 9ին, մէկ շաբաթ, Տարտանէլէն, Տէտէաղաճէն (փոխադրութիւն Քավալա), հոկտ. 11էն սկսեալ եւ միւս շաբթուն Տարտանէլէն, Իզմիրէն, Պիրէոնէն, հոկտ. 18էն սկսեալ։

Բաց աստի, ամեն տասնըհինգ օրը, ուրբաթ իրիկուան ժամ 4ին, հոկտ. 1էն սկսեալ Սուրիոյ գծին շոգենաւը Կ. Պոլիս գալով անմիջապէս պիտի մեկնի դէպի Մարսիլիա միայն Իզմիր ու Պիրէոն հանդիպելով։

ՍՈՒՐԻՈՅ ԳԻԾ

Հոկտ. 3էն սկսեալ, հինգշաբթի իրիկուան ժամ 4ին, ամեն տասնըհինգ օրը։ Կ. Պոլսէ մեկնում դէպի Իզմիր (առանց ուրիշ շոգենաւ փոխադրութեան) Վօլօ, Սամոս, փոխադրութիւն Հռոդոս, Պէյրութ, Լարնաքա, Մէրսին, Իսքէնտէրուն, Լաթաքիա, Թրիփօլի, նորէն Պէյրութ, Աղեքսանտրիա, Մարսիլիա ուրիշ նաւ փոխադրութեամբ, Պէյրութ դէպի Եաֆա եւ Բոր-Սայիտ։

ՕԴԵՍԱ-ՆՈՎՈՐՈՍԻՍՔԻ ԳԻԾ

Ուղղակի երթեւեկ կիսամսեայ Լոնտոնէն, Հավրէն, Մարսիլիայէն եկած սուրհանդակներով։ Կ. Պոլսէ մեկնում երկուշաբթի իրիկուան ժամ 4ին, հոկտ. 7էն սկսեալ։

ԱՆԱՏՕԼՈՒ-ՊԱԹՈՒՄԻ ԳԻԾ

Ուղղակի երթեւեկ առ նըհինգօրեայ՝ Լոնտոնէն, Հավրէն, Մարսիլիայէն եկած սուրհանդակի թեռով։ Կ. Պոլսէ մեկնում կիրակի կէսօրին դէպի Սամսոն, Կիրասոն, Տրապիզոն եւ Պաթում։ 425

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՅԵԱԿԱՆ Ւ ՄԱՐՈՒԵԱՆ

Ն ԲԱՔԻ · ԸՆԿ

Մարսէյլէօյի և Պոնեօնի ճիճե-[illegible]

Բարիզ-Լիոն-Մարսիլիոյ երկաթուղւոյ ուղեւորութիւնն ի միասին առնելով,

Ա. կարգ 245 ֆրանք

Բ. [illegible]

Ա-[illegible]

Նաւագնացութեան [illegible] և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատար
ԹԻՄՈԹԷ ԲՐԳՈՒԼ
33 Մահմուտ փաշա Թ. 10

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ

ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿ.
ՓՈԽԱԴԱՐՁՈՒԹԵԱՆ ՊԱՇՏՕՆ ԳՈՒՄԱՐ

771,000,000 ՖՐԱՆՔ

Տնօրէնութիւն Նիւ-Եորք

Փարիզ, 16, Պուլվառ տէ զ'Իթալիէն. 1,3, իր Լը Բէլթիէ փողոցի սեփական շէնքին մէջ
1845ին հիմնուած է սա

Ապահովագրեալներու վճարուած	935,000000
1893ի տարեշրջան	
Ապահովագրեալներու վճարուած	78,000000
Հասոյթ	175,000000
Նոր ապահովագրութիւնք 1 միլիառ	250,000000
1894 յունուար 1	
Ամբողջ եւ անշարժ կալուածքներ	80,000000
Յաւելեալ դրամագլուխ	88,000000
Նոր ապահովագրութիւնք միլիառ	37,000000

Տեղեկութեանց ամփոփում

Շահաբաժիններու քարդամբ և ապահովագիներու վերադարձմամբ ի դէպ մահու։ Պայմանագրութեան նոր եղանակ Ընկերութեան կողմանէ ԱՆԱՐԳԵԼԻ

սկսեալ առաջին տարւոյն լրանալէն ետեւ ԱՌԱՆՑ ՎՃԱՐ ՀԱՍՈՂՄԲ ի մասին բնակութեան և ուղեւորութեան։

Հինգ տարի ետքը ԻՐԱՒՈՒՆՔ տալով բնիկ բուժողին փոխատուութիւններու որոց գումարը նշանակուած է ապահովագրին մէջ։ Ամէն բնդարձակ տեղեկութիւններու համար դիմել առ Տնօրէնութիւն ի Թուրքիա

188 Ճ. ՈՒ. ՀՕՒԻԹՕԼ ԵՒ ԸՆԿ.
Վօյվոտա փողոց, Վիթալիս խան, Ղալաթիա

SWIFT

ԱՅՍՕՐՈՒԱՆ ԱՄԵՆԱՄԵԾ ՄԵՔԵՆԱ

որ շինուած է հռչակաւոր ՍՈՒԻՖԹ գործարանին կողմէ։ ՍՈՒԻՖԹ պիսիքլէթը ամենէն ծանօթն ու հռչակաւորն է։ Հաստատուն, վայելուչ, արագ, անմրցելի 1895ի նմուշարանին մէջ առաջին մրցանակը շահած է։ Կը ծախուի Նիքիթիզ Էրօլէնի քով, Պոլիս Պանճէ Քարու Թիւ 2 եւ Ղալաթիա Մահմուտիյէ փողոց Թիւ 22 ու 31։

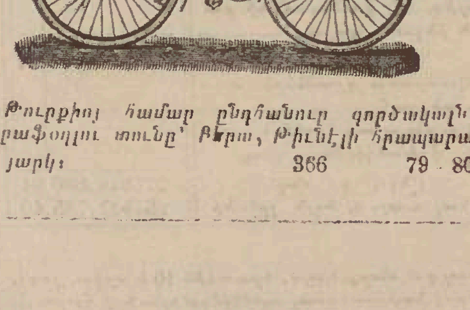

Թուրքիոյ համար ընդհանուր գործակալն է Սարաֆօղլու տունը՝ Բէրա, Թիւնէլի հրապարակ, Բ. յարկ։ 366 79-80

Cie NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Նաւթուան երթեւեկութիւնք

Կր. 15/27 Օտէսայի սուրհանդակ, ժամ 2ին յետ միջօրէի։
Ե. 16/28 Աղեքսանդրիոյ ուղղակի սուրհանդակը ժամ 2ին յետ միջօրէի, Պիրէոնի ճամբով
Դշ. 17/29 Զմիւռնիայ դէպի Փորթ-Սայիդ նաւահանգիստները մինչեւ Պաթում, առաւօտեան ժամը 11ին։
Դշ. 17/29 Սեւաստոպոլի սուրհանդակ, առաւօտեան ժամ 10ին։
Եշ. 18/30 Օտէսայի սուրհանդակ, ժամը 2ին յետ միջօրէի։
Ուր. 19/31 Աղեքսանդրիոյ Սուրհանդակ, հանդիպելով Սուրիոյ նաւահանգիստները երկու շաբաթը անգամ մը ժամը 4ին։

ԱԶԴ. — Յունիս 16-28, երեքշաբթի օրը Կ. Պոլսէն դէպի Սուրիոյ նաւահանգիստները մեկնող զգեստը Զմիւռնիոյ մէջ պիտի հանդիպին Թրիբօլի, Պէյրութ, Եաֆա եւ Բոր-Սայիտ զապագ շաբաթ։ 263

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվըրփուլ, Պօրտօյ, Միտըլբրօ
և Սէն Մօթլի միջեւ Բոլոր

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Բամսէս	3000	Թիպա	2500
Անպիս	3000	Նէրթիս	2400
Թէյպըր	3000	Օսայրիս	2250
Քեանոքուս	3000	Բէրա	2250
Ֆարոս	3000	Սֆինքս	2000
Օսմանլը	3000	Կասըրնիի	1800
Մարիոթիս	2500	Կիւլէն	1500

Մարքեթի չոգենաւը, նաւապետ Պըրաուն, անսայս դէպ ի 25ին Լիվըրփուլէն առա կ'սպասուի ընդհանուր վաճառքով։

Դիմել առ Ժ. Վ. ՎԻԹՕԼ և ԸՆԿ
Ուիթօլ խան
ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.
31, Ճէյմս Սդրիդ Լիվըրփուլ

ΤΗΣ Α.Β.Υ. ΤΟΥ ΔΙΑΔΟΧΟΥ
ΤΗΣ ΣΕΡΒΙΑΣ
ΜΕΓΑ ΒΡΑΒΕΙΟΝ
ΣΤΟΥΤΓΑΡΔΗΣ ΧΡΥΣΟΥΝ ΔΙΑ ΚΟΝΙΑΚ 1894
WILHELM II. KÖNIG VON WÜRTEMBERG
STUTTGART
ΠΡΑΓΑΣ ΧΡΥΣΟΥΝ ΔΙΑ ΚΟΝΙΑΚ
ZA ZASLUGU
FÜR VERDIENSTE
KONIAK
Σ. & Η. & Α. ΜΕΤΑΞΑ
ΔΙΠΛΩΜΑ ΤΙΜΗΣ ΘΡΙΣΣΕΛΩΝ 1895
LEOPOLD II. ROI DES BELGES
LE ANVERS 1894 EXPOSITION
ΑΝΒΕΡΣΗΣ ΧΡΥΣΟΥΝ ΔΙΑ ΚΟΝΙΑΚ
INTERNATIONALE PARIS D'HYGIÈNE
ΔΙΠΛΩΜΑ ΤΙΜΗΣ ΔΙΑ ΚΟΝΙΑΚ 1895
ΣΥΜΒΟΛΟΝ
ΣΗΜΑ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΥ ΚΑΤΑΤΕΘΕΝ
ΚΑΤΑΤΕΘΕΙΜΕΝΟΝ
THE FRANCO COLOMBIAN
CHRISTOPHORUS COLUMBUS
CHICAGO 1893
ΧΡΥΣΟΥΝ ΣΙΚΑΓΟΥ ΑΓΩΝΟΣ ΠΡΟΣ ΚΟΝΙΑΚ 1894
WIENER STUNDE 1894
ΒΙΕΝΝΗΣ ΧΡΥΣΟΥΝ ΔΙΑ ΚΟΝΙΑΚ

Այս քիմիագէտներն են. — Ֆերտինան Ժան, քիմիագէտ Փարիզի առողջապահական եւ զննական ընկերութեան։ Վոն Հարմիլ Ռոս, տնօրէն. Տոքթ. Ռուսէֆ, բրոֆէսոր եւ քիմիագէտ Սոֆիայի եւ Պուլկարիա իշխանին։ Ս. Սթրաքի, բրոֆէսոր եւ Պուքրէշի քիմիագիտական համալսարանին տնօրէն։ Տոքթոր Պեռնար բրոֆէսոր քիմիագիտութեան եւ բժիշկ Պուքրէշի արքունական պալատի։ Տոքթ. [illegible], անդամ բժշկական ընկերութեան Պոլսոյ։ Ք. Սինկրոս, քիմիագէտ վկայեալ Զուրիխի համալսարանէն։ Եւ հռչակաւոր բժիշկներէն, ինչպէս Տոքթ. Զամպաքօ փաշա ի Պոլիս. Տոքթ. Քոմանտարօս, առաջին բժիշկ եգիպտոսի Խտիվին, Տոքթ. Ս. Ջանկարօլա, առաջին բժիշկ Յունաց հիւանդանոցին Աղեքսանդրիոյ, եւ Աթէնքի համալսարանին բրոֆէսոր եւ հիւանդանոցներու տնօրէն Տոքթ. Օրֆանիտէս, Գ. Աֆէնտուլի, Քարամիցա. Հաճիմիխալի Քոնսօլա, Զիննի, Կալվանի, Մարաի։ Ս. Ի. եւ Ա. Մեթաքսա գործարանը յանձն կառնէ վճարել 100,000 ֆրանք անոր որ կարենայ հաստատել թէ իր քոնեակին զտութեանը համար հրապարակ հանած անուններն ու տիտղոսները ճշմարիտ չեն, եւ սոյն վկայականները իր գործարանն այցելողներուն տրամադրութեան ներքեւ դրուած ըլլալը կը ծանուցանէ։

Այսքան վկայագիր, պատուոյ միտալ, արքայական տիտղոս եւ հռչակաւոր գիտուններու կողմէ յանձնարարուած այս ՄԵԹԱՔՍԱՅԻ ՔՈՆԵԱՔԸ զուտ եւ ամենաընտիր ըլլալու մասին բնաւ տարակոյս չի մնար, որով նախամեծար կը համարուի։

Ընդհանուր ներկայացուցիչք ի Թուրքիա, ԹՐԻԱՆՏԱՖԻԼՕՊՈՒԼՕ ԵՂԲԱՐՔ, Մոմհանէ Թիւ 42, Ղալաթիա։

LA VIGNE—ԱՅԳԻ

ԳՈՆԵԱՔԻ ՄԵԾ ԳՈՐԾԱՐԱՆ Ի ՊԻՐԷՈՆ

EAU DE VIE DE VIN—COGNAC SUPERIEUR

ԶՈՒՏ ԽԱՂՈՂԷ ԵՒ ՀԻՆ ԳԻՆԻԷ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԱԾ ՔՈՆԵԱՔ

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹԵԱՆ ԽՆԴԻՐ

ՅՈՒՆԱՑ ԹԱԳԱՒՈՐԷՆ ՍՏԱՑԱԾ Է Ս. ՓՐԻՉԻ ԱՍՊԵՏԱԿԱՆ ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆԸ

Հայթայթիչք Յունաց Թագաւորին եւ Գահաժառանգ Քոստանտին իշխանին, ու Սերվիոյ Աղեքսանդր Թագաւորին։

Այլ եւ այլ ցուցահանդէսներէ ստացած 12 մեծ մրցանակներէ, պատուոյ վկայագրէն եւ ոսկի միտալներէ զատ, վարձատրուած է սանէ 1894 ի Անվերսի քոնեակի ցուցահանդէսէն, Վիեննայի, Պրակայի եւ Շ ուիտ արքի արուեստահանդէսներէն՝ ոսկի միտալներով, նոյնպէս աղէկ գինիի ոգի (eau de vie de vin) պատուոյ վկայագիր ստացած է 1894 ատրեշրջի, 1895՝ Մոսկուայի, 1895 Սէնդ-Լիւիսէն ոսկի մրցանակ ոսկի միտալ մեծ 1895 ի Վերսայլէն, [illegible] 1895 ի աշխարհահանդէսէն՝ իբրեւ զուտ միտալ կը ներկայացուցած քոնեակ։

[illegible] «առողջապահական յատկութիւնք» ընկերութիւնը պատրաստած քոնեակի պատուական յատկութիւնը եւ անոր մեծ մրցանակ երը ստացած [illegible] Մեթաքսան [illegible] եւ վկայագիր ու միտալ-խաչ մը ղրկած է։ Նմանապէս [illegible], ծառայութեան եւ վաճառականութեան ապացոյցն վրեն [illegible] եւ վկայագիր տուած։

[illegible] Մեթաքսայի քոնեակը ու Ֆրանսական սրտէն վրայ երեք աստղանշանով կը պատրաստուի

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՀՌՉԱԿ ՎԱՍՏԱԾ Է

[illegible] 1,200,000 շիշ քոնեակ [illegible] Ամերիկա, Եգիպտոս, Բուլկարիա, Ռուսիա, Աւստրիա, Գերմանիա եւ Սերվիա, ու Հնդկաստան եւ Աւստրալիա եւ այլ քաղաքներ [illegible] գործակալ ձեռքերն ու Պոլսոյ քաղաքներ։ 35,000 ստացած եւ 900 ծախուե. — [illegible] 600,000 [illegible] Պերլին, Պիրէոն, Աթէնք, Նիւեօրք, Բարձրագոյն. Բարձրագոյն փողոցներու եւ եկեղեցիներ կը գտնուած ամէն վաճառատեղիներու մէջ։

Զուտ միաչէն խաղողի գինիէ պատրաստուած այս Մեթաքսա քոնեակին ճշմարիտ ըլլալու մասին Յունաստանի եւ օտարազգի մեծանուն քիմիագէտներու կողմէ տարրալուծում կատարուած է։

SELS EFFERVESCENTS LE PERDRIEL

SELS DE LITHINE Effervescents LE PERDRIEL
Contre la Goutte, la Gravelle et les Rhumatismes
Assimilation Sûre.

ANTIPYRINE Effervescente LE PERDRIEL
Contre Douleurs, Migraines, Mal de Mer, etc.
Ne produisant ni Crampes ni Nausées.

LE PERDRIEL et Cie, Paris.

ԴՈՒՔ ԱՆՁԱՄԲ ՇԻՆԵՑԷՔ

ԻՐ ՑՈՅԺ ԽՆԱՑՈՂԱԲԱՐ

ՁԵՐ ՀԱՆՔԱՅԻՆ ՋՈՒՐԸ

Համանման բնական ջուրերու՝ կազային

COMPRIMÉS DE VICHY ով

որը պատրաստուած են

ՎԻՇԻԻ

Հոյակապ ջուրերէ հանուած աղերով

«Աղբիւրներ Ֆրանսական պետութեան»

Ժոռժ բրիւնէր եւ Ընկ. Վիքդորիա ծառուղի, Փարիզ

Վարժական Ընկ. Վիշ'ի, Փարիզ-Տարանիկ եւ Ընկ. Փարիզ։ 384

NECTAR
ՆԵԿՏԱՐ
ՆԵԿՏԱՐ
VIEUX COGNAC
Ն. ԻՍԱԱՑ ԵՒ ՔԱՐԵԳՈՐԾԵԱՆ
ՄԱՐՏԻԿ ՇԻՐԻՆԵԱՆ
ԱՐՏԱՍՏՈՒԹԵԱՆ
ՀԻՆ ԳՈՆԵԱՔ

ԶՈՒՏ ԳԻՆԻԷ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԱԾ

Ի ՆՊԱՍՏ Գ[illegible] Ն ՈՐԲԱՆՈՑԻՆ

Սոյն ՆԵԿՏԱՐ անուամբ Գոնեագը [illegible] պատրաստուած [illegible] մէջ ոյժչպատուական ըմպելի մ'է, [illegible] Գոնեագներուն, որոնք վերջին ժամանակներս ողողեցին [illegible] Այս ըմպելի [illegible] եւ բժիշկներու կողմէ ընտրելով հաստատ [illegible] առողջութեան մնասող, ընդհանուր [illegible]

Այս պատուական Գոնեագ իր [illegible] գառ, կոչուած է նաեւ նպաստի դր բազմին մէջ [illegible] Բարեգործական Հաստատութեան մը՝ ԳՈՒՐԳԵԱՆ ՈՐԲԱՆՈՑԻՆ. համար։ Ով որ գնէ, շիշ մը սոյն Գոնեագէն նպաստած պիտի ըլլայ մեր այն ասոտերուն ոռբերուն։ Այս իսկ ամենէն պարտաւորիչ շարժառիթն է, որով ամեն Հայ ամեն ըմպելիի պէտք ունեցած ատեն չգիտէ, ուրիշ օտար Գոնեագներու։ Այսչափ յանձնարարութիւն կը բաւէ համոզելու համար մեր քարեւէր հասարակութիւնը, որ ՆԵԿՏԱՐին գործածութեամբ թէ անխառն ըմպելի մը ճաշակած պիտի ըլլայ եւ թէ անուղղակի կերպով պիտի նպաստէ մեր ազգօգտական մէկ Հաստատութեան։

Կեդրոնատեղին Կ. Պոլիս Սուլթան Համամ Թիւ 10, 14, 16 եւ Կալաթիա Պօյիւք Միլլէթ Խան Թիւ 57, 58 Մարտին էֆ. Շիրինեանի վաճառատուներ։ 445 30-30

ՍԻՏՆԷՅ ՆՕՎԻԼ ԵՒ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՂԱԼԱԹԻԱ, ԵԻՒՔՍԷՔ ԳԱԼՏԸՐԸՄ ԳԷՈՐԳ ՊԷՅ ԽԱՆ ԹԻՒ 1, 2, 3

Առանց զանլիներու Անգլիոյ Շէֆիլտ քաղաքին Ճօնճ Նօվիլ եւ Որդիք գործարանին մէջ կը պատրաստուին եւ հետեւեալ մեծածանօթեալ մարքան կը կրեն։ Ոմանք այդ զանլիներու կեղծը կը շինեն եւ անգլիական տառերը չճանչցողներ զայնս կը գնեն, որով նոյն գործարանին արժէքաւոր զանլիներուն վարկը կը կորսնցնեն։

Ճօնճ Նօվիլ եւ որդւոց գործարանին արտադրութիւնք այս մակնշաւոր մարքան կը կրեն։ Կեղծերէն զգուշանալու համար պէտք է ուշադրութիւն ընել զանլիներու, ածիլիներու, կտրոցներու եւ մկրատներու վրայ գտնուած մարքային ու անգլիական տառերուն։

Այս գործարան 1700 տարւոյն ապրիլ 26ին հաստատուած է։

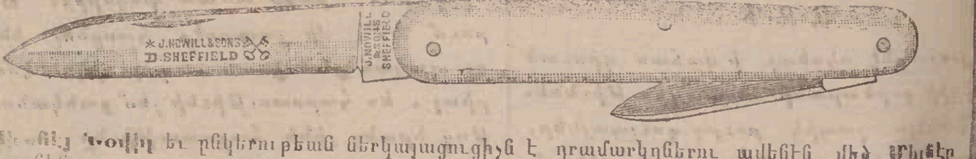

Սիտնէյ Նօվիլ եւ ընկերութեան ներկայացուցիչն է դրամարկղներու ամենէն մեծ Միլներ գործարանին։

Այդ դրամարկղներ ամեն կերպով կը դիմանան հրդեհի եւ գողերու դէմ։ Փամփուշտներու ցոյց պիտի տրուին վկայականներ, որք կը հաստատեն Միլներին դրամարկղներու տոկունութիւնը։

Սիտնէյ, Նօվիլ եւ ընկերութեան անգլիական վաճառատան մէջ կը գտնուին նաեւ լաւ տեսակ դանակներ, պատառաքաղներ, դանակներ ու սեղանի զանազան սպասներ ինչպէս նաեւ առաձգ [illegible] դգալներ, պատառաքաղներ եւ այլն. նոյնպէս ջաղացքի փոկեր ու մուրճեր, սեղանի [illegible] ամաններ, սրահներու մէջ կախուելու լամպարներ, ցամաքային ու ծովային զինուորական [illegible] կոճակներ, ճոխոյքի մեքենաներ եւ այլն։

[illegible] տեղերէ եկած յանձնարարութիւնք կը կատարուին կանոնաւոր կերպով եւ շուտ։ Թ.Խ.

L'ANCRE ԼԱՆՔՐԸ

ԱՐԵՒԵԼՔԻ ՄԷՋ ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՑ ԱՄԵՆԷՆ ՀԻՆ, ԱՄԵՆԷՆ ՀԱՄԲԱՒՈՐ ԵՒ ԱՄԵՆԷՆ ԱՒԵԼԻ ՏԱՐԱԾՈՒԱԾԸ

ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ԳՈՒՄԱՐ
133 ՄԻԼԻՈՆՆԵՐ ԱՒԵԼԻ

1871ԷՆ ՄԻՆՉԵՒ 93 ՎՃԱՐՈՒԱԾ ԳՈՒՄԱՐ
206 ՄԻԼԻՈՆ

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

Պ. Պ. Կոմս Էտմոն Ջիչի, կայս. եւ արք. Ներքին խոր հրդական, նախագահ
» Ռուտոլֆ Հոէոս, փոխ-նախագահ
» Ժօզէֆ Հոէոս, կայս. եւ արք. Ներքին խորհրդական
» Ֆօյտման Նարթ » » »
» Անթուան Բրոքէշ տ'Օսթէն
Թէոտոր Բոնցէն
Ժան տը Վէնինկ-Ինկէնհայմ

Կառավարական Քոմիսէր
Պ. ԺԱՆ ՄՈՒՔ, կայս. արք. խորհ. դահլան

Ընդհանուր Գործակալ, Բէրա, Թիւնէլի հրապարակ, տուն Սարաֆօղլու, ԼԻՕՆԷԼ ՊՕՆՏԻ Գլխ. Գործակալ, ՄԻՀՐԱՆ ԷՖ. ՆՈՐԱՏՈՒՆԿԵԱՆ, Կ. Պոլիս, Եօճամանեօղլու խան Թիւ 7, 302

Royal Windsor

ՀՌՉԱԿԱՒՈՐ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉ ՄԱԶԵՐՈՒ

Սպիտակ մազեր ունի՞ք, մազերնիդ կը թափի՞, ականջերու արմատները թալցո՞ծ են կամ կը թափի՞ն, Եթէ ունիք այդ տեսակ բաներ գործածեցէ՛ք Ռօուայըլ Վինտզօրի դեղը, որովհետեւ այս դեղ երիտասարդութեան ամենէն այն, բնական գոյն մը ու գեղեցկութիւն մը կ'ուտայ սպիտակ մազերուն և կ'արգելու մազերու թափին. նայի։ Այս դեղ, որուն ահրը չթադրուի արժանացած է. մազերու միակ վերանորոգիչն է։ Անյուսայի արդիւնքներ առաջ բերելով, վաճառումն օրէ օր աւելնալու վրայ է։ Փափաքողաց պիտի ղրկուի մանրամասնութիւններ ու վկայութիւններ պարունակող ծանուցումն առանց որ և է ծախքի։ Այս դեղ կը վաճառուի գլխաւոր վարսավիրաներու և դեղագործներու քով

Վէրժէնի փոշի սպեղանին երեսի գոյնը կը գեղեցկացնէ։ Այս եւս կը ծախուի Ռոուայըլ Վինտզօրի ծախուած տեղերը։

Արտօնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՅ 330